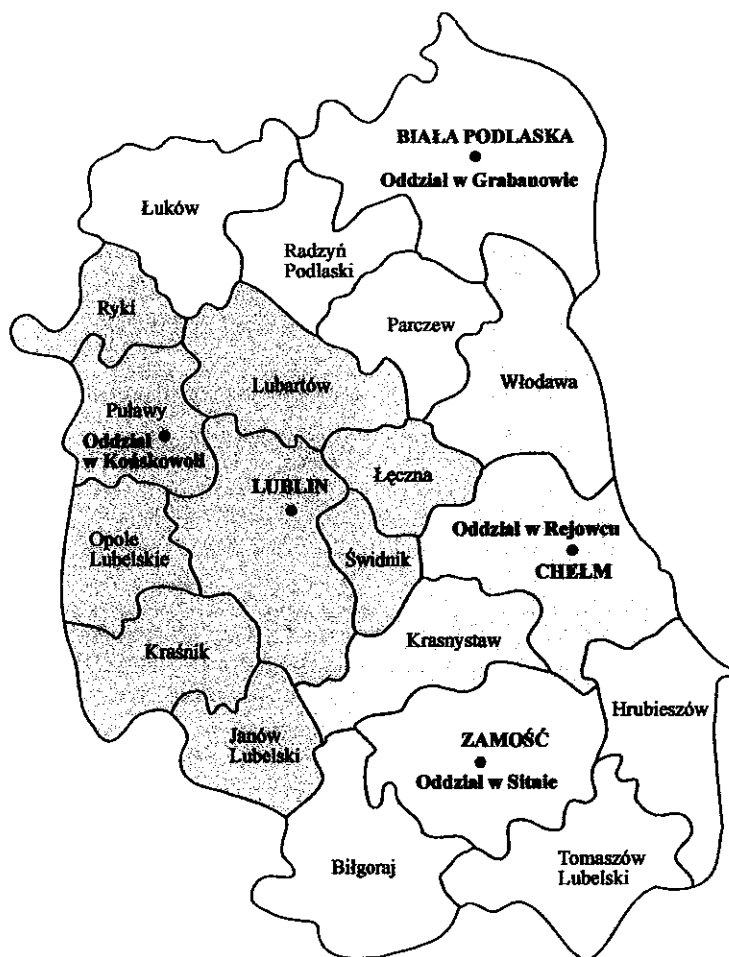

SPRAWOZDANIE - 2007 rok

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. DZIAŁ METODYKI DORADZTWA I INFORMACJI	7
3. DZIAŁ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	18
4. DZIAŁ TECHNOLOGII I DOŚWIADCZALNICTWA	25
5. DZIAŁ EKONOMIKI I RACHUNKOWOŚCI	36
6. DZIAŁ EKOLOGII I OCHRONY ŚRODOWISKA	47
7. DZIAŁ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I AKTYWIZACJI WSI	55
8. PEŁNOMOCNIK DS. ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ I OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH	62

WSTĘP

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w roku 2007 realizował zadania i usługi z zakresu doradztwa rolniczego jako państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną działając na podstawie:

1. Ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2004 r. Nr 251, poz. 2507).
2. Zarządzenia Nr 171 Wojewody Lubelskiego z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie nadania Statutu Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli.
3. Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego w dniu 27 kwietnia 2007 r.

W związku z wprowadzoną zmianą Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzoną przez Wojewodę Lubelskiego w dniu 27 kwietnia 2007 r. nastąpiła zmiana struktury organizacyjnej Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli wprowadzająca następujące komórki organizacyjne:

- Dział Technologii i Doświadczalnictwa;
- Dział Ekonomiki i Rachunkowości;
- Dział Ekologii i Ochrony Środowiska;
- Dział Przedsiębiorczości i Aktywizacji Wsi;
- Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Dział Metodyki Doradztwa i Informacji;
- Dział Organizacyjno - Administracyjny;
- Dział Księgowości;
- Dział Kadr;
- Stanowisko ds. Zarządzania Jakością i Ochrony Informacji Niejawnych;
- Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;
- Powiatowe Zespoły Doradców;
- Oddział LODR w Grabanowie;
- Oddział LODR w Rejowcu;
- Oddział LODR w Sitnie.

Sprawozdanie z działalności Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w roku 2007 jest dokumentem przygotowanym przez Dział Metodyki Doradztwa i Informacji w oparciu o dane przekazane przez Kierowników Działów pełniących nadzór organizacyjny i merytoryczny nad realizacją planów działalności w roku 2007 za wyjątkiem Działu Finansowo – Księgowego, który składa odrębne sprawozdanie.

Do najważniejszych zadań merytorycznych doradców w roku 2007 – przedstawionych szczegółowo w sprawozdaniach z pracy działów należała z pewnością podobnie jak w roku ubiegłym bezpłatna pomoc udzielana przy wypełnianiu wniosków o dopłaty z UE (PROW 2007-2013 i SPO) oraz akcja szkoleniowo-informacyjna w tym zakresie.

Wychodząc naprzeciw zadaniom stawianym doradztwu rolniczemu LODR w Końskowoli prowadził bieżącą działalność na terenie województwa lubelskiego oraz realizował zadania dodatkowe, które nie były ujęte w Planie Działalności na rok 2007.

W związku z wystąpieniem w 2007 r. szkód w uprawach rolniczych i ogrodniczych, które zostały spowodowane przymrozkami na przełomie kwietnia i maja oraz innymi anomaliami pogodowymi (zalanie upraw, gradobicie) zostały powołane w poszczególnych powiatach komisje szacujące straty. W skład komisji weszli doradcy z poszczególnych PZD.

W szacowaniu strat, które odbywało się od czerwca do początku sierpnia b.r. wzięło udział 113 pracowników, którzy działali w 139 komisjach (część doradców działało kolejno w kilku komisjach na terenie danego powiatu). Na terenie województwa lubelskiego zarejestrowano 16 637 zgłoszeń powstałych strat w uprawach rolniczych i ogrodniczych.

W roku 2007 kontynuowano działania mające na celu poprawę jakości obsługi klienta w LODR w Końskowoli. Podobnie jak w latach 2005, 2006 kontynuowano działania mające na celu usytuowanie biur PZD w bezpośrednim sąsiedztwie biur Powiatowych Oddziałów ARiMR oraz starania o polepszenie warunków lokalowych. Wszystko to ma służyć zwiększeniu dostępności, atrakcyjności i konkurencyjności oferty LODR w Końskowoli.

Bardzo istotnym działaniem LODR w Końskowoli w mijającym roku, były starania w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych z Unii Europejskiej. Ośrodek złożył kilka projektów w konkursach ogłaszanych przez różne instytucje. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawiono w dalszej części sprawozdania.

Na podstawie realizacji zadań w roku 2007, prowadzonych analiz i kontroli wewnętrznych Dyrekcja Ośrodka ma pełną świadomość podejmowania nowych kierunków i form działania. Zostały one dostrzeżone i wprowadzone do planu działalności w przyszłym roku.

Stałe doskonalenie form pracy doradczej, podnoszenie kwalifikacji doradców ich szkolenie i doskonalenie to niezbędne działania, jakie stoją przed LODR w Końskowoli w najbliższej przyszłości.

Dlatego też ambicją kadry kierowniczej Ośrodka jest doskonalenie organizacji pracy, stworzenie systemu motywacji i nadzoru w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego zapewniającego sprawne funkcjonowanie na rynku usług doradczych w warunkach coraz większej konkurencji.

Sprawozdanie z działalności LODR w 2007 roku zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego w dniu 30 stycznia 2008 roku.

Sprawozdanie z działalności Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w 2007 roku przedkładam do zatwierdzenia Wojewodzie Lubelskiemu.

Dyrektor
mgr inż. Artur Banach

DZIAŁ METODYKI DORADZTWA I INFORMACJI

Dział Metodyki Doradztwa i Informacji powstał w lipcu 2007 r. w wyniku zmiany Statutu LODR w Końskowoli i Regulaminu Organizacyjnego. Do tego czasu funkcjonowały oddzielnie Dział Metodyki Doradztwa, Oświaty i Szkoleń oraz Dział Wydawnictw i Informacji.

Pracownicy realizowali swoje zadania w zakresie:

- Koordynowania i organizowania działalności doradczej

1. Utrzymano system comiesięcznych wytycznych do pracy dla pracowników LODR, rozsyłanych przed końcem poprzedzającego pracę miesiąca oraz zamieszczanych na stronie internetowej LODR. Wytyczne te opracowywane są przez wszystkie działy merytoryczne oraz Dział Metodyki Doradztwa i Informacji, który koordynuje pracę w tym zakresie.
2. Opracowano wzory dokumentów niezbędnych dla prowadzenia działalności doradczej, również pod kątem ubiegania się o Certyfikat ISO.
3. Opracowano jednakowe dla całego LODR wzory dokumentów do sprawozdawczości za 2007 r. i planowania na 2008 r.
4. Koordynowano opracowywanie sprawozdań i planów z działalności LODR w Końskowoli:
 - Sprawozdanie za 2007 rok,
 - Program Działalności na rok 2008.
5. Prowadzono obsługę zadaniowych porad miesięcznych kadry kierowniczej pod względem organizacyjnym i merytorycznym.
6. Koordynowano rozliczenie projektu realizowanego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”, Działanie 1.4. Wsparcie doradztwa rolniczego pt. „Usługi doradcze na rzecz rolników Lubelszczyzny z zakresu Wspólnej Polityki Rolnej, Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Sektorowego Programu Operacyjnego” - w miesiącu lutym 2007 r. został rozliczony III-ci etap FAPA 2006 i tym samym cały projekt.
7. Organizowano szkolenia dla pracowników LODR i rolników

Lp	Temat		Organizacja	Wykłady	Godz.	Uczestnicy
1	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Sitno	1	1	3	21
2	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Sitno Rejowiec Grabanów Końskowola		8 5 9 4	24 32 24 20	
3	Obsługa nowych aplikacji komputerowych i zastosowanie nowych technologii internetowych	Sitno	4	4	8	26
4	Seminarium wyjazdowe-Grant z Agro-Info	Grabanów	1			50
5	Metodyka pracy doradczej	Końskowola	2		30	34
6	Kurs „Konfekcjonowanie środków ochrony roślin”	Grabanów	1	15	35	26
7	Kurs kombajnistów	Grabanów	1	2	10	26

- Organizowania rozwoju zawodowego pracowników LODR

1. Prowadzono koordynację i analizę potrzeb szkoleniowych pracowników w uzgodnieniu z kierownikami Działów i Zespołów LODR /komputerowa baza danych – skrót Tabela/.
2. Organizowano i koordynowano samokształcenie pracowników w systemie kształcenia na odległość. Wykorzystując internetową Sieć Doradztwa Otwartego przeprowadzono 3 kursy internetowe dla doradców rolnych zorganizowane przez Krajowe Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie: - „Grosz do grosza – czyli jak inwestować” - dwie edycje – uczestniczyło w nim 84 doradców oraz „Rozwój obszarów wiejskich podejściem Leader” uczestniczyło 3 doradców z LODR.
3. Utrzymywano ściśle kontakty z innymi instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa m.in. Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencją Rynku Rolnego, Państwowym Instytutem Badawczym IUNG w Puławach, Państwowym Instytutem Weterynarii w Puławach.
4. Bieżące aktualizowanie bazy danych pracowników merytorycznych LODR.

Tabela

Zestawienie szkoleń, seminariów, kursów, konferencji w których uczestniczyli pracownicy LODR w Końskowoli w 2007r.

Lp.	szkolenie / seminarium / kurs / konferencja	Organizator szkolenia / seminarium / kursu / konferencji	Liczba pracowników LODR skierowanych na szkolenie / seminarium / kurs / konferencję
1.	Warsztaty "Podejście Leader w rozwoju obszarów wiejskich"	CDR O/Kraków ul. Meiselsa 1 31-063 Kraków	4
2.	Warsztaty siedliskowe w ramach projektu Transition Facility 2004 - "Opracowanie planów renaturalizacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków na obszarach Natura 2000 oraz planów zarządzania dla wybranych gatunków objętych Dyrektywą Ptasia i Dyrektywą Siedliskową"	Ministerstwo Środowiska - Departament Leśnictwa Ochrony Przyrody i Krajobrazu ul. Wawelska 52/54 00-922 Warszawa	13
3.	Seminarium "E-edukacja w doradztwie rolniczym"	CDR w Brwinowie, ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	4
4.	Targi Odnawialne Źródeł Energii ENEX - Nowa Energia	wyjazd zorg. przez p. B. Reniuszek z LODR Końskowola	8
5.	Seminarium "Wypełnianie wniosków o przyznanie płatności obszarowych"	CDR O/Radom, ul. Chorzowska 16/18 26-600 Radom	5
6.	Targi żywności ekologicznej Bio-Fach	CDR O/Radom, ul. Chorzowska 16/18 26-600 Radom	2

7.	Seminarium "Podsumowanie zadań badawczych w zakresie rolnictwa ekologicznego za rok 2006"	CDR O/Radom, ul. Chorzowska 16/18 26-600 Radom	4
8.	II Poznańskie Seminarium Rzepakowe - "Sposoby ograniczenia kosztów produkcji rzepaku na plantacjach produkcyjnych"	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Oddział w Poznaniu ul. Strzeszyńska 36	1
9.	Spotkanie z przedstawicielami jednostek doradztwa rolniczego (zasady współpracy jednostek doradztwa, w tym ISO oraz zagadnienia z prawa pracy)	CDR w Brwinowie, ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	2
10.	Szkolenie "Minimalne wymagania wzajemnej zgodności (cross-compliance) dla gospodarstw rolnych objętych systemem płatności bezpośrednich oraz płatnościami w ramach zrównoważonego gospodarowania na gruntach rolnych i leśnych"- dla doradców rolnośrodowiskowych	CDR w Brwinowie, ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	28
11.	Kurs internetowy „Grosz do grosza czyli jak inwestować”	CDR – Krajowy Punkt Kontaktowy w Brwinowie i Narodowy Bank Polski – NBPportal w Warszawie.	84
12.	Seminarium internetowe "Rozwój obszarów wiejskich podejściem Leader"	CDR O/Kraków ul. Meiselsa 1 31-063 Kraków	3
13.	Szkolenie "Zamówienia publiczne"	Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego OIC Poland, ul. Mełgiewska 7/9 20-209 Lublin	4
14.	Szkolenie "Tworzenie stron www oraz projektowanie multimedialnych pakietów informacyjnych"	Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego OIC Poland, ul. Mełgiewska 7/9 20-209 Lublin	2
15.	Szkolenie "Warsztaty psychologiczne on-line dla doradców zawodowych"	Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego OIC Poland, ul. Mełgiewska 7/9 20-209 Lublin	1
16.	Seminarium "Obsługa programu PhotoShop Wer. CS2 z elementami fotografii cyfrowej"	Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział Poznań, ul. Winogrody 63 61-659 Poznań	1

17.	Szkolenie - "Umiejętność przekazywania informacji, techniki szkoleniowe, przygotowywanie prezentacji, współdziałanie trenera z grupą"	ABC Poland Sp. z o.o. ul. Waliców 11 00-851 Warszawa	10
18.	Szkolenie "Minimalne wymagania wzajemnej zgodności (cross-compliance) dla gospodarstw rolnych"	CDR w Brwinowie ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	50
19.	Szkolenie doradców rolnośrodowiskowych "Promocja i informacja o działaniu Osi 2 - Programie rolnośrodowiskowym (płatności rolnośrodowiskowe) w ramach PROW 2007-2013.	CDR w Brwinowie ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	60
20.	Dni z Rolnictwem Ekologicznym	CDR O/Radom, ul. Chorzowska 16/18 26-600 Radom	4
21.	Seminarium "Metodyka przygotowania i prowadzenia prezentacji"	CDR O/Kraków ul. Meiselsa 1 31-063 Kraków	1
22.	Szkolenie "Efektywne wykorzystanie arkusza MS Excel"	Polskie Centrum Kadrowo- Płacowe, ul. Milionowa 21, 93-105 Łódź	1
23.	Szkolenia "Organizmy genetycznie zmodyfikowane" oraz "Dostęp do informacji o środowisku i jego ochronie"	Konsorcjum: Arcadis Ekokonrem Sp. z o.o. Wrocław, Instytut Badawczy Leśnictwa oraz Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych	38
24.	Seminarium "Zastosowanie nowych narzędzi informatycznych w doradztwie rolniczym"	Centrum Transferu Technologii Politechniki Warszawskiej oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	2
25.	Symposium "Turystyka wiejska a edukacja - różne poziomy, różne wymiary"	CDR O/Kraków ul. Meiselsa 1 31-063 Kraków	2
26.	Warsztaty naukowe "Obszary potencjalnie przydatne do uprawy wierzby i ślazu w Polsce oraz produktywność roślin energetycznych"	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy, Pałac Czartoryskich w Puławach, ul. Czartoryskich 8	8
27.	II etap szkolenia doradców rolniczych dot. PROW 2007-2013	CDR w Brwinowie ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	3

28.	Konferencja "Prace genetyczno-hodowlane z uwzględnieniem ras rodzimych"	Katedra Hodowli i Produkcji Trzody Chlewnej Akademii Rolniczej w Poznaniu, ul. Wołyńska 33, 60-637 Poznań	1
29.	Konferencja "Racjonalna Technika Ochrony Roślin - Technika ochrony roślin w integrowanych technologiach produkcji"	Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu	2
30.	Seminarium "Praktyczna realizacja rozporządzeń UE dotyczących produktów regionalnych i tradycyjnych na przykładzie Toskanii"	CDR O/Kraków ul. Meiselsa 1 31-063 Kraków	2
31.	Seminarium "Nowoczesny warsztat dziennikarza"	Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział Poznań, ul. Winogrody 63 61-659 Poznań	1
32.	Szkolenie "EFS dla Lubelszczyzny"	Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego, Al. Racławickie 22, 20-037 Lublin	2
33.	Szkolenie dla osób ubiegających się o upoważnienie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin do prowadzenia badań opryskiwaczy	Centrum Szkoleniowe Techniki Ochrony Roślin w Radomiu, ul. Przytycka 4 26-600 Radom	6
34.	Konferencja "PO KL szansą dla Lubelszczyzny"	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie i Europejski Fundusz Społeczny	2
35.	Ogólnopolska Konferencja Sadownicza "Odmiany i podkładki roślin sadowniczych do upraw ekologicznych"	ISK Skierniewice	4
36.	Konferencja "Wyzwania przed obszarami wiejskimi i rolnictwem w perspektywie lat 2014-2020"	Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN Warszawa	3
37.	Szkolenie "Funkcjonowanie grup producentów rolnych, możliwości organizowania się producentów ekologicznych"	CDR O/Radom, ul. Chorzowska 16/18 26-600 Radom	2
38.	Szkolenie "Program komputerowy PLANO RS"	szkolenie zorganizowane przez p. B. Reniuszek z LODR Końskowola, wykładowca z IUNG Puławy	60

39.	Szkolenie "Trening umiejętności doradczych - metodyka przygotowania prezentacji"	CDR O/Kraków ul. Meiselsa 1 31-063 Kraków	5
40.	Szkolenie "Promocja i informacja o działaniu Osi 2 - programie rolnośrodowiskowym (płatności rolnośrodowiskowe) w ramach PROW 2007-2013. Szkolenie doradców rolnośrodowiskowych"	CDR w Brwinowie ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	55
41.	Seminarium "Standardy jakościowe w budownictwie inwentarskim - wyposażenie obór i chlewni"	CDR w Brwinowie ul. Pszczelińska 99 05-840 Brwinów	2
42.	Warsztaty naukowe "Technologie uprawy zbóż i roślin pastewnych w badaniach naukowych"	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	4
43.	Seminarium "Standardy wewnętrznej kontroli jakości produkcji żywności w gospodarstwach ekologicznych"	CDR O/Radom, ul. Chorzowska 16/18 26-600 Radom	1
44.	Konferencja "Ekoturystyka jako dodatkowe źródło dochodów w gospodarstwie ekologicznym"	CDR O/Radom, ul. Chorzowska 16/18 26-600 Radom	2
45.	Konferencja "Wpływ zróżnicowanych zbiorów owoców w Polsce na wyniki ekonomiczne w sadownictwie i przetwórstwie owoców oraz na rynek owoców w krajach Unii Europejskiej"	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, AR Lublin, Towarzystwo Rozwoju Sądów Karłowych, Wydawnictwo "Plantpress"	25
46.	Konferencja "Finansowe wsparcie rolnictwa i obszarów wiejskich w latach 2007-2013"	senator Jerzy Chróścikowski - Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska	2

- Nadzoru pracy pracowników LODR

1. Prowadzono organizacyjny i funkcjonalny nadzór nad realizacją podstawowych zadań Działu.
2. Prowadzono nadzór nad pracą Powiatowych Zespołów Doradców na terenie działania LODR w Końskowoli oraz pracy Działów. Przeprowadzono 54 kontrole pracy, obejmujące zarówno kontrole w PZD, Działach – 11 (prowadzenie dokumentacji, dyscypliny pracy, realizowane programy doradcze), dyżury doradców w Urzędach Gmin jak również 43 kontrole szkoleń prowadzonych przez doradców w terenie.

3. Uporządkowano i wprowadzono jednakowe dla całego LODR zasady dotyczące prowadzenia dyżurów specjalistów terenowych w Urzędach Gmin. Jako standard ustalono cotygodniowe dyżury specjalistów LODR w Urzędach Gminy w godzinach pracy Urzędów w oznaczonych i stałych miejscach i dniach tygodnia.

- Oceny pracy pracowników LODR

Wprowadzono w formie elektronicznej premię punktową za wykonywane zadania /na razie na zasadzie monitoringu/ - pozwala ona tworzyć kwartalne i roczne oceny pracy pracowników.

- Działalności informacyjnej

1. Systematyczne aktualizowanie bazy danych pracowników .
2. Rozsyłanie informacji kanałami e-mailowymi – informacja wewnętrzna
3. Pomoc w organizacji i obsłudze DOD, dożynek powiatowych i innych imprez towarzyszących.
4. Reprezentowanie LODR przed zagranicznymi i krajowymi grupami odwiedzającymi nasz Ośrodek.
5. Przygotowywanie dokumentów na posiedzenia Społecznej Rady przy LODR w Końskowoli.
6. Współpraca z mediami.
7. Odpowiedzialność za wprowadzanie i nadzór nad danymi w Biuletynie Informacji Publicznej LODR w Końskowoli.

- Pozostała działalność

Lp.	Temat	Razem	Grabanów	Rejowiec	Sitno	Końskowola
1.	Sporządzanie wniosków w tym:	607	103	96	179	229
	Płatności bezpośrednie	531	77	72	160	222
	Wnioski o płatność z inwestycji i różnicowania działalności	18		9	7	2
	Wnioski „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” i „Modernizacja gospodarstw rolnych”	26	3	6	12	5
	Wnioski rolnośrodowiskowe	32	23	9		
2.	Prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej	23		4	10	9
3.	Sporządzanie biznesplanów	29		16	11	2
4.	Artykuły	11	7		2	2

- działalność wydawnicza

W roku 2006 działalność wydawnicza LODR w Końskowoli została ponownie doceniona i gazeta „Aktualności Rolnicze Rynek” zdobyła II miejsce w kategorii „Najlepsze wydawnictwo periodyczne” w XV edycji ogólnopolskiego konkursu pt. „Najlepsze wydawnictwo Ośrodków Doradztwa Rolniczego w 2006r.”

W tegorocznej edycji konkursu w kategorii „Najlepsze wydawnictwo tematyczne” I miejsce zdobyła broszura LODR „Nowoczesne technologie produkcji żywca wieprzowego”.

Tytuły wydanych broszur:

1. Zasady ekologicznego prowadzenia upraw i chowu zwierząt – 960 egz.
2. Minimalne wymagania wzajemnej zgodności – 6282 egz.
3. Alternatywne źródła energii – 300 egz.
4. Uprawa śliw – 500 egz.
5. Uprawa aronii – 1000 egz.
6. Azbest szkodzi – czas na zmiany – 500 egz.
7. Biuletyn ekonomiczny – 300 egz.
8. Potrawy na każdą okazję – 300 egz.
9. Życie znaczy kochać – 500 egz.
10. Analiza zmienności cen produktów rolniczych w latach 2001-2006 – 50 egz.
11. Ulotka nt. ptasiej grypy – 2250 egz.

- działalność bibliotekarska

Ośrodek posiada 3 biblioteki fachowe zlokalizowane w Końskowoli, Sitnie i Rejowcu

1. Prenumerata prasy fachowej
2. Rejestracja pozycji zakupionych, wpływających z instytutów i innych.
3. Comiesięczna informacja doradców o nowościach bibliotekarskich.
4. Obsługa czytelników.
5. Uzupełnianie komputerowej bazy danych księgozbioru.
6. Utworzenie bazy danych artykułów prasy fachowej.
7. Bieżące prace porządkowe w bibliotece.
8. Prowadzenie sprawozdawczości.

A. Czasopisma

L.p.	Temat zadania	Końskowola		Oddział Rejowiec		Oddział Sitno		Razem		Razem	
		Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Wieści Gminne	4000	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba numerów	Sredni miesięczny nakład
I.	Druk miesięcznika „Lubelskie Aktualności Rolnicze”	48055	24300	19545	91900	11	8354				
II.	Wydano usługowo gazetę	-	OKSZA 11100	Wieści Gminne 4000	15100	-	-				

B. Wydawnictwa nieperiodyczne

L.p.	Temat zadania	Końskowola		Oddział Grabanów		Oddział Rejowiec		Oddział Sitno		Razem	
		Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)
1	Wydano broszury	6	5042	2	700	4	5270	1	2000	13	13012
2	Wydano foldery	1	635	-	-	2	1200	8	597	11	2432
3	Opracowanie i druk ulotek reklamowych i informacyjnych	2	101100	-	-	-	-	1	3000	3	104100
4	Opracowanie i druk afiszy	2	519	-	-	2	3976	2	12000	6	16495
5	Opracowanie i druk zaproszeń	8	4305	1	900	3	10012	1	500	13	15717
6	Pozostała działalność wydawnicza (usługi, druki, wizytówki, pisma firmowe, zaświadczenia o ukończeniu kursów)	11	7239	3	5150	13	49709	6	31750	33	93848
7	Opracowano „Biuletyn biblioteki Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli”	11	330	-	-	-	-	-	-	11	330

Lp.	Forma pracy dowolnej	PZDRZĘBY																				W																						
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W																							
1	Szkolenie z zakresu TIO w formie	11	18	33	46	40	38	37	48	14	27	13	10	28	34	36	18	23	18	26	21	15	18	12	30	18	29	21	46	19	39	12	25	24	89	21	38	21	64	36	82	17	73	
2	Szkolenie z zakresu ER w formie	5	4	15	16	6	7	11	8	12	4	5	11	8	7	9	1	2	2	1	3	4	4	7	12	13	9	3	5	3	7	9	12	9	12	9	12	6	17	17	22	20		
3	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	2	7	3	2	7	5	3	3	5	18	21	13	10	3	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
4	Szkolenie z zakresu ER w formie	3	10	11	12	15	17	16	9	4	5	12	11	12	3	9	7	12	20	15	15	5	8	2	22	12	11	3	21	6	20	3	8	34	25	36	3	3	3	3	3	3	3	
5	Szkolenie z zakresu ER w formie	3	3	6	3	2	4	3	3	7	14	18	4	4	3	4	3	6	8	6	4	4	7	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
7	Szkolenie z zakresu ER w formie	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
8	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
9	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
10	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
11	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
12	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
13	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
14	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
15	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
16	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
17	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
18	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
19	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
20	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
21	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
22	Szkolenie z zakresu ER w formie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Zestawienie form prac doradczych zrealizowanych za 2007 rok w LODR Końskowola

		Ilość															
		Szkolenia stacjonarne	Szkolenia wyjazdowe	Zadania upowszechnieniowe	Lustracje zadań	Instrukcje indywidualne	Kursy	Konkursy	Wystawa	Artytyk	Broszury	Grupy producentów/rolników	Gosp. agrotury styczne	Gosp. ekologiczne	Gosp. rolnictwo dowiskowe	Klub H	Usługi doradcze
Działy	P	266	10	358	692	4241	9	11	27	177	30	2	421	161	1098	3	4226
	W	302	42	327	1239	10475	10	14	30	216	21	3	18	290	1028	1	8541
PZD Janów	P	31	1	87	61	2520	4		6	7			14	663		1903	
	W	41	4	99	30	3902	8	1		3			14	16	521		2523
PZD Kraśnik	P	53		116	60	2150	8	2	21	2					290	5	2291
	W	75	4	109	30	2680	11	4	27	2			2		350	5	4362
PZD Lubartów	P	57		125	80	2110			12	3			3	17	5	1839	
	W	62	10	105	15	2357	8	2	9	1					3	2514	
PZD Lublin I	P	69	4	102	80	1810	3		9	14		4	27	250		1583	
	W	72	4	77		1897	5		5	4			1	9	96		3086
PZD Bychawa	P	33	1	87	35	700	3	3	7	2			4		3	1552	
	W	47	8	87		2096	2	6	4	10			2	21	307	3	3258
PZD Łęczna	P	37		57	41	870	4		6	6			8	2		752	
	W	31	1	51	15	1541	7	9	5	3			10			1608	
PZD Opole Lubelskie	P	74		97	50	1255	4			5					3	1364	
	W	60	6	97	32	3444	6	1		4			14		3	2998	
PZD Puławy	P	43		106	46	670	13			1			2	8		430	
	W	53	2	84	30	2087	6	1	4				2	8		2736	
PZD Ryki	P	29	3	85	40	2915	2		5	7			5	15		1686	
	W	40	3	86	20	3331	3		3	5		1	5	15		2678	
PZD Świdnik	P	31		67	65	1240	6	2	6	7			15	211	4	1418	
	W	43	1	67		1830	1	2	4	1			16	194		1876	
PZD Biała Podlaska I	P	31		73	25	1310	3		5	9		2	29	167		1063	
	W	43	1	77	10	2547	5		5	7		1	4	29	167	2775	
PZD Biała Podlaska I filia - Włsznice	P	32		77	26	2270	4		5	14			7	240		1340	
	W	31		87		4343	5		7	14			5	7	240	1	2191
PZD Łuków	P	33	2	97	40	1910	6	2	1	10			5	156	1	540	
	W	41	2	97	10	5115	3	2	2	11			21	5	156	1	2907
PZD Parczew	P	47	1	77	30	1705	4		2	9			8	24	396	1	1029
	W	68	1	72		3908	2									2	2522
PZD Radzyń Podlaski	P	48		103	31	1995	3	1	8	11			3	26	180		1726
	W	48		92	5	1925		1	9	8							2792
PZD Chełm	P	43		120	30	1630	2	2	6	23		4	23	330		1615	
	W	66	2	135		3457	7	3	6	11			4	43	330		3044
PZD Krasnystaw	P	33		97	20	1130	2	2	4	16	1	3	34	312		1013	
	W	49		77		3998	4		5	6			34	46		1693	
PZD Włodawa	P	33		87	35	1470	4	1	2	19		1	77	485	1	1733	
	W	40	1	78		3570	3	2	2	6		1	41	240	1	2044	
PZD Biłgoraj	P	42		133	25	1830	9		8	6			103	140		1491	
	W	83	3	123		3942	12	2	16	9			10	81	127		4293
PZD Hrubieszów	P	52		157	70	2037	10	2	29	9			1	294		2778	
	W	76	1	129		3761	5	2	20				5	206	1	4125	
PZD Tomaszów	P	43		130	35	1100	2		10	4	2	1	44	117	1	617	
	W	97	2	97	1	3278	6	1	11	9			23	166	1	4848	
PZD Zamość	P	68		207	60	4190	7		25	22			40	110	5	1363	
	W	105		179		6102	6	3	23	19			25	14	105		5179

DZIAŁ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

I . Działalność szkoleniowa Pracowników Działu: szkolenia/seminaria dla uczestników zewnętrznych:

Temat	Wykonane działania	Ilość szkoleń
„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”- powiatowe seminaria informacyjne (realizowane na zlecenie CDR w Brwinowie, współfinansowane z Pomocy Technicznej PROW 2004-2006)	- współpraca przy organizacji szkoleń - przygotowanie i przeprowadzenie wykładu - przekazanie uczestnikom seminarium materiałów informacyjnych oraz kwestionariuszy - rozliczenie dokumentacji	4 seminaria powiatowe
„Chów bydła mlecznego” oraz „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”	- przygotowanie i przeprowadzenie wykładu dot. PROW 2007-2013 (1 godz.)	1 wykład
„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”- założenia nowego programu, omówienie niektórych działań.	- przygotowanie i przeprowadzenie wykładu (1,5 godz.)	5 wykładów
„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013” Wykład w ramach projektu finansowanego z Programu Agro – Info	- przygotowanie i przeprowadzenie wykładu (2 godz.)	1 wykład
Szkolenie z zakresu płatności bezpośrednich 2007 r.	- przygotowanie i przeprowadzenie wykładów	5 wykładów

II. Działalność Pracowników Działu na rzecz dokształcania kadry doradczej:

Temat	Wykonane działania	Ilość szkoleń/ liczba uczesz.
„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”	- przygotowanie i przeprowadzenie wykładu (5 godz.) - przygotowanie i przeprowadzenie testu sprawdzającego - przygotowanie materiałów informacyjnych wraz z prezentacją na płycie CD oraz przekazanie ich pracownikom - ankietyzacja	42 szkoleń
„Zasady przyznawania płatności obszarowych w 2007r.” oraz informacja o bieżących zmianach w projektach rozp. dot. „PROW 2007-2013”	- wykład dot. dopłat obszarowych – pracownik BP ARiMR - bieżąca informacja dot. PROW 2007-2013 - pracownicy Zespołu ROW	8 szkoleń

Szkolenie z zakresu organizacyjnego i merytorycznego dla edukatorów biorących udział w realizacji projektu „Spełnienie standardów w dziedzinie ochrony środowiska, zwierząt i konsumenta a uzyskanie dopłat bezpośrednich” - II etap szkoleń	- przedstawienie założeń organizacyjnych realizacji II etapu projektu - przygotowanie techniczne materiałów szkoleniowych - przygotowanie oraz przekazanie pełnej dokumentacji (merytorycznej i finansowej) dot. II etapu szkoleń	3 szkolenia
„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013” – szkolenia dla doradców Projekt finansowany ze środków Pomocy Technicznej PROW na lata 2004-2006	- koordynacja przebiegu szkoleń	6 szkoleń

III. Realizowane projekty:

<p align="center">Projekty realizowane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006 w zakresie działania 1.3 „Szkolenia”</p>		
Lp.	Realizowane projekty	Wykonane działania
1.	„Zasady ekologicznego prowadzenia upraw i chowu zwierząt” I i II etap	Pełna koordynacja realizacji projektu na terenie Końskowoli i Oddziałów w Grabanowie, Sitnie i Rejowcu Projekt realizowany od 15.03.2007 r. do 14.04.2008 r. Przeprowadzone szkolenia – 41 Liczba beneficjentów ostatecznych – 984 rolników Budżet projektu – 204 002,56 zł.
2.	„Spełnienie standardów w dziedzinie ochrony środowiska, zwierząt i konsumenta a uzyskanie dopłat bezpośrednich”. I i II etap	Pełna koordynacja realizacji projektu na terenie Końskowoli i Oddziałów w Grabanowie, Sitnie i Rejowcu Projekt realizowany od 15.01.2007 r. do 31.03.2008 r. Przeprowadzone szkolenia – 238 beneficjentów ostatecznych – 6426 rolników Budżet projektu – 2 428 991,00 zł.

**Projekt realizowany w ramach
Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006
w zakresie działania Pomoc Techniczna**

3.	„Utworzenie sprawnego i skutecznego systemu informacji i promocji PROW 2007-2013 w woj. lubelskim w oparciu o regionalne ośrodki i powiatowe punkty informacyjno-promocyjne”	Pełna koordynacja realizacji projektu na terenie Końskowoli oraz Oddziałów w Grabanowie, Sitnie i Rejowcu w zakresie: - 72 szkoleń dla 300 trenerów - doradców dot. PROW 2007-2013 - 392 spotkań informacyjnych PROW 2007-2013 w 196 gminach województwa lubelskiego Liczba beneficjentów ostatecznych – 9 800 W ramach projektu utworzono: - 4 regionalne ośrodki i 22 powiatowe punkty informacyjno - promocyjne punktów informacyjno – promocyjnych Budżet projektu – 1 723 811,52 zł Projekt realizowany od 29.11.2006 r. do 31 .12.2007 r.
----	--	--

**Projekt realizowany w ramach
Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja
Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006
w zakresie działania 1.3 „Szkolenia” – umowa z CDR w Brwinowie**

4.	„Alternatywne kierunki produkcji roślinnej (rośliny na cele energetyczne, rzepak na biopaliwa, zioła, winorośl, len i konopie włókniste”.	Pełna koordynacja realizacji projektu na terenie Końskowoli i Oddziałów w Grabanowie, Sitnie i Rejowcu Okres realizacji projektu od 15.10.2007 r. do 20.12.2007 r. Przeprowadzone szkolenia – 15 Liczba beneficjentów ostatecznych – 375. Budżet projektu 15 750,00 zł.
----	---	---

**Projekt realizowany w ramach
Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Priorytet 2 Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy, Działanie 2.1 Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie, Schemat a) Zmniejszanie dysproporcji pomiędzy wsią a miastem**

5.	„Centra kształcenia na odległość na wsiach”	Pełna koordynacja realizacji projektu na terenie Końskowoli i Oddziałów w, Sitnie i Rejowcu. Każde Centrum będzie wyposażone w 10 stanowisk komputerowych (9 komputerów stacjonarnych, 1 laptop), drukarkę, telefaks. Centra będą prowadziły
----	---	---

		<p>bezpłatne szkolenia e-learningowe; z zakresu informatyki, zarządzania zasobami ludzkimi, szkolenia zawodowe oraz przedmiotowe, a tym samym przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji między wsią a miastem. Centrum będzie udostępnione dla mieszkańców obszarów wiejskich 20 godz. tygodniowo. Wartość sprzętu w 1 Centrum - 28 472,36 zł Projekt realizowany od 01.02.2008 r. do 30.06.2013 r.</p>
<p>Projekt realizowany we współpracy z Europejskim Centrum Integracji i Współpracy Samorządowej „Dom Europy”</p>		
7.	<p>„Rozwój wymiany doświadczeń pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa”</p>	<p>Pełna koordynacja realizacji projektu na terenie Końskowoli.</p>
<p>Projekt realizowany we współpracy Z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie w ramach PROW 2004 - 2006</p>		
8.	<p>„Szkolenia współfinansowane ze środków Pomocy Technicznej Planu Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2004 – 2006”</p>	<p>Pełna koordynacja realizacji projektu na terenie Końskowoli i Oddziałów w Grabanowie, Sitnie, Rejowcu – w 22 powiatach województwa lubelskiego. Liczba beneficjentów ostatecznych - 2200. Na spotkaniach informacyjnych tematyką wykładów był PROW 2007 – 2013.</p>

IV. Opracowane projekty:

1. „E-learningowa doradczo – edukacyjna platforma internetowa dla doradców rolniczych w województwie lubelskim” – pojedynczy projekt ze środków Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu finansowego dla obszaru priorytetowego „Rozwój zasobów ludzkich”;
2. Wsparcie agroturystyki i produktu regionalnego wsi pogranicza poprzez działania szkoleniowe i marketingowe” – Interreg III A/TACIS;
3. Instytucjonalna współpraca transgraniczna a podnoszenie kwalifikacji ukraińskich doradców rolniczych” Interreg III A/TACIS;
4. „Wsparcie sektora rolnego powiatów wołyńskiego i żółkiewskiego poprzez działalność szkoleniową” w ramach programu Pomoc Polska” Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
5. „Podnoszenie kwalifikacji doradców rolniczych w zakresie integrowanej produkcji rolniczej” – w ramach programu „Pomoc Polska” Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
6. „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych doradców rolniczych z zakresu programu rolnośrodowiskowego” – Pomoc Techniczna 2004 – 2006.

V. Liczba opracowanych wniosków, planów, ankiet monitorujących:

Lp.	Zakres opracowania	Liczba
1.	„Inwestycje w gospodarstwach rolnych” – wniosek o płatność	4
2.	„Programy rolnośrodowiskowe” - wnioski	50
3.	„Rozwój i ulepszenie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” – wnioski o płatność	1
4.	„Renty strukturalne” - wniosek	1
5.	„Modernizacja gospodarstw rolnych” wnioski wraz załącznikami	7
6.	„Plan modernizacji indywidualnych gospodarstw rolnych”	7
7.	Ankiety monitorujące w ramach SPO „Rolnictwo”, działanie 1.2 „Ułatwianie startu młodym rolnikom”	5

VI. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych:

1. Szkolenia zewnętrzne:

- Ukończenie Studiów Podyplomowych: „Zarządzanie Projektami Społecznymi – Szkolenie Służb Zatrudnienia”.
- „Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2007 – 2013”, Lublin.
- „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”- CDR w Brwinowie - II etap.
- Cross Compliance, Radom.
- „Lepsza jakość, kolejne wyzwania – program dla pracowników instytucji rynku pracy”, nt „Windykacji, zabezpieczenia, monitoringu w projektach”, organizowany przez Krajowe Stowarzyszenie Inicjatyw i Centrum Edukacji „EDUS”.
- „Aktualny stan prac nad niektórymi działaniami z PROW 2007-2013 – planowanymi do wdrożenia” - CDR w Brwinowie.
- Przygotowanie wniosku aplikacyjnego do Interreg III A/TACIS.
- „Warsztaty z zakresu wypełniania wniosków i opracowania biznesplanu” do 4 działań planowanych do uruchomienia w ramach PROW 2007-2013 - CDR w Brwinowie.
- Transition Facility 2004/016-829.04.02 Wzmocnienie programowania i wdrażania EFOGR 2007 – 2013, „Techniki prowadzenia szkoleń – umiejętność przekazywania informacji” – zorganizowane przez ABC Poland, Lublin.
- Samokształcenie, bieżąca analiza informacji ze stron internetowych związanych z rolnictwem i obszarami wiejskimi oraz czytanie prasy fachowej.
- Promocja produktów regionalnych i tradycyjnych.
- Klaster kultury Lubelszczyzny.
- Kurs e-learningowy „Prowadzenie gospodarstw ekologicznych”.
- Przygotowywanie wniosku o dofinansowanie w EFS;
- „Zarządzanie finansami oraz księgowość podczas realizacji projektów społecznych”.
- „Prawo zamówień publicznych”, Brwinów.
- „Prawo zamówień publicznych w pierwszych miesiącach po nowelizacji - analiza i rozwiązanie problemów występujących w praktyce”, Końskowola.
- „Ubezpieczenia majątkowe w rolnictwie”, Końskowola.
- „Studium wykonalności dla Funduszy Strukturalnych w latach 2007–2013” – zorganizowany przez Instytut Edukacji Europejskiej – Centrum szkoleniowe.

2. Szkolenia wewnętrzne:

- Szkolenie z zakresu zamówień publicznych – 2-dniowe szkolenie.
- „Zasady przyznawania płatności do gruntów rolnych w 2007 r.”.
- VAT w rolnictwie.
- Zasady kredytowania z dopłatą ARiMR.
- Dni Pola Łukówek.
- Szkolenie trenerów nt. „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” Działanie nr 4 w ramach projektu „Utworzenie sprawnego i skutecznego systemu informacji i promocji PROW 2007-2013 w województwie lubelskim w oparciu o regionalne ośrodki i powiatowe punkty informacyjno – promocyjne” – współfinansowany ze środków PROW 2004-2006 - Pomoc Techniczna.
- Szkolenie zorganizowane przez Dział ROW nt. wypełniania planu ekonomicznego będącego załącznikiem do wniosków: „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”.
- Cross Compliance.
- Metodyka prowadzenia szkoleń.
- Zamówienia publiczne.

VII. Publikacje, artykuły, audycje radiowe:

- Przygotowanie zakładki na stronie internetowej LODR – PROW 2007 – 2013.
- „Nowy PROW – nowe możliwości” - 2 części - prasa lokalna.
- „PROW 2007 – 2013- modernizacja gospodarstw rolnych” – prasa lokalna.
- 1 wywiad dla I programu Polskiego Radia - nt. „PROW 2007-2013”
- Artykuły w „Aktualnościach Rolniczych”:
 - Edukacja Dorosłych z Programem Socrates Grundtvig
 - Inwestycje w nowym PROW.
 - Fundusze strukturalne na zalesianie
 - Fundusze strukturalne na działalność pozarolniczą.
 - Wspieranie gospodarstw na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW).
 - fundusze strukturalne na zalesianie.
 - Oś 4 – Lider.
 - Fundusze strukturalne – poprawa jakości życia na obszarach wiejskich.
- „PROW 2007– 2013 – renty strukturalne” – prasa lokalna.
- „PROW 2007–2013 – ułatwianie startu młodym rolnikom” – prasa lokalna.
- „Płatności do gruntów rolnych w 2007 r.” – prasa lokalna.

VIII. Inne:

- Udział w naradach pracowników LODR oraz pracowników Działu i Zespołu ROW
- udział w bieżących pracach Zespołu.
- pomoc i udzielanie konsultacji merytorycznych specjalistom terenowym.
- współorganizacja Dnia Otwartych Drzwi.
- przygotowywanie materiałów informacyjnych i promocyjnych dotyczących zakresu działania Działu ROW.
- udział w dożynkach powiatowych i gminnych.
- współpraca z LIR – udział w posiedzeniach Rady Powiatowej LIR, współpraca przy organizacji konferencji.
- współpraca z organizacjami pozarządowymi głównie ze Stowarzyszeniem „Otwarta Wieś”, Stowarzyszeniem Turystyczno-Kulturalnym w Janowie Podlaskim,

Stowarzyszeniem Ekologiczno – Kulturalnym „Ziarno” w zakresie przygotowań do wspólnej realizacji planowanych projektów.

- praca ciągła związana z pomocą rolnikom, i mieszkańcom obszarów wiejskich.
- porady z zakresu PROW 2007-2013.
- udział pracownika w komisji wojewódzkiej związanej z szacowaniem strat pomrozowych.
- udział pracownika w pracach komisji inwentaryzacyjnych.
- pomoc merytoryczna i współpraca z rolnikami prowadzącymi zapisy rachunkowości rolniczej w ramach systemu FADN
- inne działania bieżące oraz współpraca z liderami, samorządami, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwoju wsi i obszarów wiejskich m.in.: Starostwa Powiatowe oraz Samorzady Gminne, Lubelska Izba Rolnicza, Gminne Ośrodki Kultury oraz inne organizacje.

DZIAŁ TECHNOLOGII I DOŚWIADCZALNICTWA

W 2007 r. realizowano zadania doradcze wynikające z przyjętego planu działania, a ponadto wykonano szereg dodatkowych prac związanych z bieżącymi potrzebami. Zadania doradcze zaplanowano dla ogółem 157 specjalistów, w tym 32 specjalistów branżowych, zatrudnionych w Końskowoli i Oddziałach: 11 agrotechników, 7 ogrodników i 14 zootechników, oraz 125 specjalistów zatrudnionych w Powiatowych Zespołach Doradztwa, w tym 55 agrotechników, 22 ogrodników i 48 zootechników. W trakcie realizacji w niewielkim stopniu zmieniał się skład osobowy kadry doradczej, w związku z odchodzeniem pracowników na emeryturę, lub zmianą zatrudnienia. W końcu 2007 r. zatrudnionych było ogółem 159 specjalistów, w tym 28 specjalistów branżowych, oraz 131 specjalistów w PZD, w tym 70 agrotechników, 7 ogrodników, oraz 54 zootechników. Zadania doradcze realizowane były w formie szkoleń, oraz prac o charakterze wdrożeniowo-upowszechnieniowym z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej i zwierzęcej. Głównym celem realizowanej tematyki doradczej była poprawa efektywności produkcji i jakości produktów, obniżanie kosztów produkcji oraz dostosowywanie gospodarstw do standardów Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska. W pracy doradczej podejmowano również tematy z zakresu wykorzystania funduszy strukturalnych.

Produkcja roślinna

Zasadniczym przedmiotem działalności doradczej w zakresie produkcji roślinnej było wdrażanie nowoczesnych technologii produkcji i wprowadzanie postępu biologicznego poprzez uprawę nowych odmian podstawowych gatunków roślin rolniczych. Zadania doradcze realizowane były w formie szkoleń teoretycznych i praktycznych, seminariów wojewódzkich i rejonowych, oraz wyjazdów szkoleniowych. Ponadto wykonywano w gospodarstwach indywidualnych prace polowe o charakterze wdrożeniowo - upowszechnieniowym. Dodatkowo prace takie w ramach kolekcji odmian i ścisłego doświadczenia polowego w ramach PDO wykonywane były na polu doświadczalno-wdrożeniowym w Końskowoli. Ogółem w zakresie produkcji roślinnej wykonano 195 stacjonarnych szkoleń rolniczych, w których uczestniczyło 5322 rolników. Dużym zainteresowaniem rolników cieszyły się szkolenia wyjazdowe - zorganizowano ich 37 dla 1110 osób - rolników i doradców. Dotyczyły one głównie tzw. Dni Pola organizowanych

przez firmy chemiczne, pokazów mechanizacyjnych, oraz lustracji prac wdrożeniowo-upowszechnieniowych.

Oprócz podstawowych zadań doradczych specjaliści realizowali szereg dodatkowych zadań, w tym ocen i szacunków, m.in. ocena przezimowania roślin na podstawie monolitów glebowych, oceny i monitoring stanu roślin, wstępne szacunki plonów ziemniaka i innych ziemiopłodów, oraz szacunki szkód mrozowych, oraz innych, w związku z anomaliami pogodowymi w trakcie wegetacji roślin. Łącznie specjaliści branżowi (agrotechnicy i ogrodnicy), oraz z PZD uczestniczyli w 139 komisjach wojewódzkich szacujących szkody, oszacowano straty w 16 637 gospodarstwach. Oprócz tego opracowano 180 artykułów do miesięcznika „Lubelskie Aktualności Rolnicze”, 6 broszur i ulotek, specjaliści brali udział w organizowanych w Końskowoli i Oddziałach tzw. Dniach Otwartych Drzwi oraz wystawach dożynkowych.

Produkcja ogrodnicza

Praca specjalistów i doradców terenowych w Oddziałach i PZD LODR w Końskowoli w 2007 roku koncentrowała się głównie na zadaniach związanych z dostosowaniem sektora ogrodniczego do wymagań unijnych i światowych. Podjęto wiele zadań dotyczących poprawy jakości produkowanych owoców i warzyw wprowadzając nowoczesne technologie ukierunkowane na bezpieczeństwo produktów ogrodniczych dla konsumentów z elementami integrowanej produkcji włącznie.

Duży nacisk położono na zalecenia dotyczące racjonalnej ochrony roślin ogrodniczych przed chorobami i szkodnikami wykorzystując dostępne instrumenty monitoringu i sygnalizacji pojawiania się chorób i szkodników.

Mając na uwadze masowe migracje ludności wiejskiej w poszukiwaniu zatrudnienia za granicą i w związku z tym drastyczny spadek rąk do pracy w sadach, głównie przy zbiorach owoców pestkowych i jagodowych, podjęto próbę wprowadzenia maszynowego zbioru tych owoców. Po raz pierwszy w historii uprawy wiśni na Lubelszczyźnie na terenie Sadu Doświadczalno-Wdrożeniowego LODR w Końskowoli dokonano pokazu zbioru wiśni kombajnem zaczepianym w ruchu ciągłym.

Po fali przymrozków wiosennych, które spowodowały przemarznięcia kwiatów i zawiązków drzew i krzewów owocowych doradcy do spraw ogrodnictwa aktywnie uczestniczyli w pracach komisji szacujących straty w plonach na terenie województwa lubelskiego.

Ponadto specjaliści i doradcy d/s ogrodnictwa realizowali swoje zadania statutowe zgodnie z przypisaną im specjalnością organizując i prowadząc seminaria wojewódzkie, szkolenia powiatowe i gminne z zakresu produkcji ogrodniczej. Świadczone również doradztwo branżowe w gospodarstwach wdrożeniowych i współpracujących, w biurze, telefonicznie i za pomocą poczty elektronicznej.

Propagowanie nowoczesnych technologii w ogrodnictwie znalazło swoje odzwierciedlenie również w artykułach prasowych, ulotkach i broszurach wydawanych przez LODR w Końskowoli, a także audycjach radiowych i telewizyjnych.

Produkcja zwierzęca

Pracownicy Działu Technologii i Doświadczalnictwa prowadzili prace wdrożeniowo-upowszechnieniowe w zakresie chowu i hodowli bydła, trzody chlewnej i drobnego inwentarza. Każde z ww. wdrożeń podlegało lustracji zgodnie z planem przez pracowników branżowych. Najwięcej czasu poświęcono organizacji szkoleń, przygotowywaniu prezentacji na szkolenia i samym wykładom. Realizacja tematów uwzględniała wprowadzenie nowych technologii chowu i hodowli zwierząt oraz wytworzenie produktów rolnych dobrej jakości, dostosowanych do wymogów rynkowych z uwzględnieniem zasad dobrej praktyki rolniczej, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt. Zadania wdrożeniowe i upowszechnieniowe realizowane były w ścisłej współpracy z takimi instytucjami, jak mleczarnie, zakłady mięsne, firmy paszowe, dystrybutorzy i producenci maszyn i urządzeń wykorzystywanych w produkcji zwierzęcej, oraz we współpracy z instytutami branżowymi, uczelniami rolniczymi, związkami rolników i instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa.

Ponadto prowadzono doradztwo i nadzór technologiczny przy budowie płyt obornikowych i zbiorników na przechowywanie płynnych odchodów zwierzęcych.

I. Tematy prac upowszechnieniowych z zakresu produkcji roślinnej realizowane w 2007 r.:

R / 1 Wdrażanie nowoczesnych, ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji roślinnej.

- a) wprowadzanie do uprawy nowych odmian zbóż ze szczególnym uwzględnieniem żyta;
- b) uprawa traw i motylkowych drobnonasiennych z przeznaczeniem na nasiona;
- c) zwalczanie szkodników i chorób stanowiących nowe zagrożenie w uprawie kukurydzy, pszenicy i innych gatunków roślin;

d) wdrażanie nowych elementów technologii produkcji ziemniaków przeznaczonych na cele rynkowe.

R / 2 Poprawa produktywności gleb poprzez ograniczanie zakwaszenia.

R / 3 Racjonalizacja nawożenia w oparciu o analizę zasobności i potrzeby nawozowe oraz właściwy płodozmian i uprawę poplonów.

R / 4 Uprawa i wykorzystanie roślin na cele energetyczne.

a) unowocześnianie uprawy rzepaku, słonecznika i wierzby energetycznej;

b) produkcja biopaliw na własne potrzeby.

R / 5 Unowocześnianie techniki uprawy gleby, ochrony roślin, zbioru, pasz i przechowalnictwa w produkcji roślinnej.

a) adaptacja budynków gospodarskich na cele magazynowe;

b) dobór zespołu upraw przedsięwziętych stosownie do klasy gleby;

c) upowszechnianie wykonywania zabiegów chemizacyjnych sprzętem atestowanym;

d) dostosowanie kombajnów do zbioru rzepaku słonecznika, traw, roślin motylkowych i innych roślin;

e) popularyzacja metod uproszczonej uprawy i siewu bezpośredniego na użytkach zielonych i gruntach ornych;

f) wdrażanie systemów nawadniania w uprawach roślin okopowych, sadowniczych i warzywnych.

Ważniejsze seminaria i tematyka realizowanych szkoleń:

Produkcja ogrodnicza

O/I Wdrażanie nowoczesnych, ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji

1. Integrowana produkcja owoców z drzew.
2. Integrowana produkcja owoców z krzewów jagodowych.
3. Integrowana produkcja warzyw.
4. Nowoczesny sad ziarnkowy.
5. Nowoczesny sad pestkowy.
6. Nowoczesna plantacja krzewów jagodowych.
7. Nowoczesna plantacja warzyw polowych.
8. Nowoczesna plantacja warzyw pod osłonami.

O/II Poprawa techniki uprawy gleby, ochrony roślin, zbioru, przechowalnictwa, konserwacji i przetwórstwa.

1. Kombajnowy zbiór owoców z krzewów jagodowych.
2. Kombajnowy zbiór owoców z drzew pestkowych.
3. Nowoczesna metoda aplikacji środków ochrony roślin.
4. Nowoczesne metody przechowalnictwa owoców i warzyw.
5. Przetwórstwo owocowo-warzywne w gospodarstwach rodzinnych.

Produkcja zwierzęca

Z/1 Poprawa efektywności produkcji mleka.

Z/2 Wdrażanie zasad prawidłowej organizacji i zarządzania stadem krów mlecznych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień rozrodu.

Z / 3 Wykorzystanie krów wycofywanych z produkcji mleka jako krów mamek.

Z / 4 Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości.

Z / 5 Efektywna produkcja prosiąt wysokiej jakości.

Z / 6 Produkcja tuczników wysokomięsnych.

Z / 7 Doskonalenie plenności i mięsności owiec – odchów i tucz jagniąt rzeźnych.

Z / 8 Podnoszenie efektywności produkcji drobnego inwentarza w gospodarstwach drobnotowarowych.

Z / 9 Poprawa dobrostanu zwierząt zgodnie z wymogami U.E.

Z / 10 Budowa urządzeń do przechowywania odchodów zwierzęcych zgodnie z przepisami ochrony środowiska.

**II. Działalność oświatowa /szkolenia, seminaria, kursy/
Tematyka ważniejszych szkoleń i seminariów
Produkcja roślinna**

Lp.	Temat	Forma
1.	Nowe zagrożenia w uprawie zbóż	seminarium
2.	Szkodliwość mikotoksyn w przechowalnictwie płodów rolnych	seminarium
3.	Ochrona roślin okopowych z wykorzystaniem internetowych systemów wspomaganie decyzji	seminarium
4.	Kompleksowa uprawa rzepaku	seminarium
5.	Uprawa kukurydzy na cele paszowe i biopaliwo	seminarium
6.	Wdrażanie zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej	szkolenia
7.	PROW 2007 – 2013	szkolenia
8.	Wapnowanie, nawożenie gleb oraz prawidłowe zmianowanie	szkolenia
9.	Wdrażanie nowoczesnych, ekonomicznie uzasadnionych	szkolenia praktyczne

	i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji roślinnej	
10.	Uprawa i wykorzystanie roślin na cele energetyczne	szkolenie
11.	Racjonalne nawożenie w oparciu o analizę zasobności i potrzeby nawozowe oraz właściwy płodozmian, uprawa poplonów	szkolenia praktyczne
12.	Atestacja opryskiwaczy	pokaz
13.	Produkcja ziół	szkolenie
14.	Nowoczesne technologie w uprawie drzew pestkowych	szkolenie
15.	Zwalczanie szkodników w uprawach roślin jagodowych	szkolenie
16.	Fertygacja i nawadnianie warzyw polowych	szkolenie
17.	Czynniki wpływające na przechowywanie warzyw	szkolenie
18.	Produkcja owoców w Polsce - Szanse i zagrożenia	szkolenie
19.	Integrowana produkcja owoców jagodowych	szkolenie
20.	Kodeks dobrej praktyki rolniczej	szkolenie
21.	Pielęgnacja i żywienie kur niosek w gospodarstwach przydomowych	szkolenie
22.	Aktualna sytuacja w chowie bydła i produkcji mleka	szkolenie
23.	Wdrażanie zasad prawidłowej organizacji i zarządzanie stadem krów mlecznych	szkolenie
24.	Rozród bydła	szkolenie
25.	Czynniki wpływające na jakość i wydajność mleka	szkolenie
26.	Dobrostan zwierząt	szkolenie
27.	Prawidłowe zarządzanie fermą trzody chlewnej	szkolenie
28.	Żywienie macior i odchów prosiąt	szkolenie
29.	Standardy obowiązujące w produkcji trzody chlewnej	szkolenie
30.	Choroby układu pokarmowego królików, pomór chiński i choroby kur	szkolenie
31.	Kukurydza - żywienie, energia.	szkolenie
32.	Optymalne wykorzystanie potencjału stada podstawowego świń	szkolenie
33.	Program zwalczania choroby Aujeszkiego w Polsce	szkolenie
34.	Organizacja i wyposażenie chlewni	szkolenie
35.	Budowa płyt obornikowych i zbiorników na gnojówkę	szkolenie
36.	Dobrostan w budynkach inwentarskich.	szkolenie

Zadania szkoleniowe realizowano w formie: pokazów polowych, pokazów maszyn, pokazów zootechnicznych, demonstracji, szkoleń oraz seminariów. Zaplanowano 546 szkoleń, a zrealizowano 697 szkoleń w tym seminaria wojewódzkie z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej, zwierzęcej oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Łącznie w szkoleniach uczestniczyło 19299 osób. Ponadto zorganizowano 68 szkoleń wyjazdowych, w których uczestniczyło 2114 osób. Pracownicy działu uczestniczyli w szkoleniu „Spełnienie standardów w dziedzinie ochrony środowiska, zwierząt i konsumenta, a uzyskanie dopłat bezpośrednich”. Znaczącym zadaniem była organizacja Dni Otwartych Drzwi w każdym z Oddziałów LODR w Końskowoli oraz

Dożynek Powiatowych i Wojewódzkich. Zorganizowano również w trakcie trwania „Dni Otwartych Drzwi” XXI Wystawę Zwierząt, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie.

III. Działalność informacyjna, upowszechnieniowa i promocyjno-reklamowa
/ broszury, ulotki, artykuły, wystawy, konkursy /

Lp.	Opis zadania
1.	Gorzycza
2.	Suszenie i przechowywanie ziarna zbóż i innych roślin
3.	Towarowy sad wiśniowy
4.	Uprawa śliw
5.	Materiały z Dnia Leszczyny
6.	Wapnowanie gleb
7.	Technologia uprawy ziół
8.	Uprawa śliw
9.	Materiały z Dnia Leszczyny
10.	Uprawa aronii
11.	Produkcja mleka
12.	Przechowywanie odchodów zwierzęcych

W zakresie działalności informacyjnej zaplanowano do opublikowania 154 artykuły z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej i zwierzęcej. W bieżącym roku przygotowano i zrealizowano 180 artykułów zamieszczonych w Lubelskich Aktualnościach Rolniczych i innych czasopismach branżowych. Przygotowywano także materiały informacyjne z zakresu technologii produkcji na stronie internetowej LODR. Na 2007 rok w Dziale T. i D. zaplanowano wydanie 13 broszur, z czego wydano w 2007 roku 6 broszur. Pozostałe opracowania zostaną wydane w 2008 roku.

IV. Usługi zewnętrzne wynikające z ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego.

Ważnym elementem działań doradczych była pomoc rolnikom w pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej, sporządzanie biznesplanów i prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej w ramach FADN. Wykonano łącznie 35678 wniosków. Zaangażowanie doradców objawiało się znaczącą pomocą w wypełnianiu wniosków o płatności obszarowe,

które były wykonywane nieodpłatnie płatnie. W bieżącym roku sporządzane były wnioski w ramach PROW 2007-2013 z programu „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Renty strukturalne” oraz wnioski kontynuacyjne z tytułu realizacji *przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i różnicowania działalności rolniczej*. W związku z opóźnieniami z wdrażaniem pozostałych działań PROW nie zrealizowano planowanej liczby innych wniosków. Nieodpłatnie wypełniano wnioski o rekompensatę za rezygnację z kwoty mlecznej. Prowadzono także doradztwo indywidualne w gospodarstwach rolników, biurze oraz telefonicznie. Opiniowano plany przedsięwzięć rolniczych, propagowano programy PROW na lata 2007 – 2013.

Ponadto specjaliści ds. agrotechniki i ogrodnictwa uczestniczyli w realizacji kursów chemizacyjnych oraz kursu kombajnistów

V. Podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej LODR:

Specjaliści Działu Technologii i Doświadczalnictwa oraz pracownicy PZD brali udział w licznych szkoleniach i konferencjach organizowanych przez instytucje zewnętrzne. Ponadto specjaliści Działu i Zespołów Technologii i Doświadczalnictwa organizowali szkolenia, pokazy polowe z zakresu technologii produkcji adresowane do pracowników Powiatowych Zespołów Doradztwa. Na obiektach LODR zorganizowano szkolenie praktyczne dotyczące wyceny strat mrozowych, pokazy pracy maszyn i urządzeń. Doradcy uzupełniali swoją wiedzę na seminariach wojewódzkich organizowanych przez Dział i Zespoły TiD w Oddziałach oraz na szkoleniach i konferencjach naukowych w CDR w Radomiu, ISiK w Skierniewicach, IW w Skierniewicach, IUNG PIB w Puławach, IOR w Poznaniu, AR Lublinie.

Zorganizowano m.in. cykl szkoleń poświęcony tematyce wprowadzania „Zasady Wzajemnej Zgodności” dla specjalistów produkcji roślinnej, zwierzęcej i ogrodniczej a także dla innych specjalności w LODR.

Specjaliści Działu brali udział w szkoleniach dotyczących „Programu zwalczania choroby Aujeszkiego w Polsce”.

VI. Działania administracyjne na rzecz organów nadzoru lub podmiotów współpracujących, w których uczestniczyli specjaliści branżowi, oraz agrotechnicy powiatowi:

- opracowywanie planów i sprawozdań,
- współdziałanie w monitorowaniu rynków, szacowaniu przezimowania roślin, plonów, szkód,
- ankietyzacja producentów,
- aktualizacja baz danych,
- opiniowanie planów przedsięwzięć rolniczych,
- propagowanie programów PROW na lata 2007 – 2013,
- prowadzenie wykładów, szkoleń praktycznych w szkołach i innych instytucjach współpracujących,
- współpraca z mediami (lokalna prasa, Radio Lublin, TVP-3),
- współpraca z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Agencją Rynku Rolnego, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Lubelską Izbą Rolniczą, Państwową Inspekcją Weterynaryjną, WIORiN, Urzędami Gmin, Starostwami, z instytutami branżowymi i uczelniami rolniczymi,
- wykonywanie zadań wynikających z udziału Ośrodka w realizacji polityki państwa w zakresie rozwoju rolnictwa oraz procesów integracji z UE,
- realizacja prac o charakterze doświadczalno – wdrożeniowych w obiektach LODR: pole i sad doświadczalno-wdrożeniowy w Końskowoli oraz punktu atestacji opryskiwaczy w Sitnie,
- udział w realizacji 4-letniego programu ograniczenia dopływu azotu ze źródeł rolniczych na terenie gmin Komarówka Podlaska, oraz Ludwin.

DZIAŁ EKONOMIKI I RACHUNKOWOŚCI

W 2007 roku Dział Ekonomiki i Rachunkowości realizował zadania zgodnie z planem pracy. Działania były ukierunkowane na dwa główne kierunki:

1-działalność podstawową (statutową),

2-działalność zlecaną przez instytucje centralne w tym głównie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy. Działalność ta związana była z realizacją zadań wynikających ze zobowiązań członkowskich Polski w Unii Europejskiej.

Specjaliści ds. ekonomiki i rachunkowości w 2007 r. realizowali zadania w zakresie:

- a. rachunkowości w gospodarstwach rolnych,
- b. ubieganie się rolników i mieszkańców obszarów wiejskich o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innej instytucji krajowych lub zagranicznych,
- c. zarządzania gospodarstwem rolnym,
- d. organizowania i funkcjonowania grup producenckich,
- e. analiz ekonomicznych prowadzonej działalności rolniczej, w tym kosztów opłacalności produkcji rolnej,

Zadania zawarte w planie realizowane były przez 51 pracowników Działu, Zespołów oraz PZD (tab. A) na terenie całego województwa lubelskiego.

Tabela A

Pracownicy działu i teren działania.

Lp.	Dział/Zespół	Pracownicy Działu/Zespołów	Ekonomiści w PZD	Liczba powiatów w	Liczba gmin	Liczba gosp. do współ-pracy (wg tematu tab. B)
1.	Końskowola	10	12	9	79	66
2.	Grabanów	4	7	4	40	51
3.	Rejowiec	5	3	3	30	31
4.	Sitno	7	5	4	47	67
5.	Razem	26	27	20	196	215

Do realizacji zadań wytyczonych w planie pracy przyjęto następujące formy i metody pracy z rolnikami:

- działalność doradczą w wybranych gospodarstwach rolnych,
- instruktaże,
- działalność oświatową (m.in., poprzez wdrażanie i upowszechnianie ustaw dotyczących rolnictwa),
- działalność informacyjną,
- promocyjno – reklamową,
- działalność usługową i administracyjną.

Działalność doradcza prowadzona była w 215 gospodarstwach rolnych w których zaplanowano realizację 10 tematów upowszechnieniowych. Celem prac upowszechnieniowych było praktyczne wykorzystanie wiedzy i instrumentów ekonomicznych zmierzających do uzyskania poprawy zarządzania, organizacji i wyników finansowych w gospodarstwach objętych doradztwem ekonomicznym.

Instruktaże. W bezpośrednich kontaktach z rolnikami (w gospodarstwach rolnych, biurze), a także przez telefon specjaliści udzielali indywidualnych informacji, porad i instruktaży. Tematem tych instruktaży była problematyka związana z realizacją działalności upowszechnieniowej w wybranych gospodarstwach do współpracy, a także dla innych zainteresowanych rolników z pozostałych zagadnień z zakresu ekonomiki ze szczególnym uwzględnieniem; możliwości i form udzielania kredytów preferencyjnych w sektorze rolnym, zasad korzystania i procedurami ubiegania się o pomoc finansową z poszczególnych działań z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zasad prowadzenia rachunkowości rolnej, wykorzystania rachunku ekonomicznego (kalkulacji kosztów produkcji i opłacalności poszczególnych kierunków produkcji) oraz wyników prowadzonej rachunkowości rolnej w zarządzaniu gospodarstwem i podejmowaniu decyzji gospodarczych, marketingu produktów rolniczych i podatku VAT w rolnictwie.

Działalność oświatowa realizowana była poprzez organizację i przeprowadzenie szkoleń dla rolników z zakresu ekonomiki, rachunkowości rolnej, przedsiębiorczości, zasad organizacji grup producentów, podatku VAT w rolnictwie i możliwości wykorzystania środków finansowych z PROW 2007-2013 oraz kredytów preferencyjnych z dopłatą ARiMR. W wyniku tych szkoleń rolnicy zdobyli wiedzę z wymienionych tematów, które mogą wykorzystywać w swoich gospodarstwach rolnych. Na działania o charakterze masowym tj. działalność informacyjną, upowszechnieniową i promocyjno-reklamową składają się opracowania artykułów do gazety „Lubelskie Aktualności Rolnicze”, broszur tematycznych, zbieranie i comiesięczne publikowanie aktualnych informacji cenowych artykułów rolno-spożywczych oraz wybranych środków do produkcji rolnej.

Działalność informacyjna

Artykuły do gazety:

Grabanów – 9 (napisano), 2 (zamieszczono),
Końskowola – 15 (napisano i zamieszczono),
Rejowiec – 6 (napisano), 5 (zamieszczono),
Sitno – 9 (napisano i zamieszczono).

Współpraca z Instytucjami:

1. Współpraca i koordynacja działań z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie upowszechniania zasad udzielania kredytów preferencyjnych.

W ramach tego zadania realizowano następujące prace :

- Udzielanie informacji o formach i możliwościach kredytowania w sektorze rolnym i jego otoczeniu poprzez.
 - bezpośrednio doradztwo indywidualne,
 - udzielanie porad przez telefon potencjalnym kredytobiorcom,
- Udzielanie pomocy zainteresowanym w kompletowaniu dokumentów oraz w sporządzaniu planów przedsięwzięć gospodarczych w zakresie rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, usług dla rolnictwa, działów specjalnych produkcji rolnej.
- Opiniowanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych wspieranych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych do końca kwietnia 2007 r.

- Prowadzenie na bieżąco rejestrów planów przedsięwzięć inwestycyjnych i wydanych opinii.

Ilość wydanych opinii do biznesplanów wg Oddziałów w 2007 r.

Wyszczególnienie	O/Grabanów	Końskowola	O/Rejowiec	O/Sitno	Ogółem
Ilość wydanych opinii	413	650	247	569	1 879

- Sporządzanie miesięcznych i kwartalnego zestawienia o ilości wydanych przez Oddział opinii.
- Sporządzanie miesięcznych i kwartalnego zestawienia o ilości sporządzonych biznes planów.
- Sporządzenie za 2006 r. rocznego sprawozdania o ilości wydanych opinii wg poszczególnych linii kredytowych.
- Sporządzenie za 2006 r. rocznego zestawienia o ilości wydanych przez Oddział biznes planów.
- Sporządzanie w układzie narastającym w wersji uproszczonej sprawozdań o ilości wydanych opinii.
- Bieżąca współpraca z ARiMR oraz bankami w zakresie zasad kredytowania preferencyjnego.
- Prowadzenie szkoleń dla rolników na temat zasad kredytowania w rolnictwie.
- Przeprowadzenie szkoleń dla kadry doradczej.
- Wydano ulotki dla rolników na temat „Warunków jakie obowiązują przy ubieganiu się o kredyty poszczególnych liniach kredytowych według nowych zasad jakie obowiązują przy kredytowaniu preferencyjnym w rolnictwie.

2. Współpraca z Ministerstwem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

- Monitorowanie i analiza rynku rolnego

Informacja rynkowa i analizy rynkowe mają bardzo duże znaczenie w podejmowaniu decyzji gospodarczych. Przygotowanie informacji rynkowych dla odbiorców odbywać się będzie w ramach min. Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej. Podstawę prawną ZSRR stanowi ustawa z 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych. Sposób prowadzenia rolniczych badań rynkowych polega na zbieraniu i opracowaniu informacji o poziomie cen i wielkości obrotu artykułami rolno-spożywczymi.

Prace realizowane w ramach tego zadania obejmowały:

- Zbieranie cotygodniowych informacji rynkowych z 24 targowisk z terenu działania LODR w Końskowoli.
- Zbieranie cotygodniowych informacji o cenach skupu żywca wieprzowego i wołowego z 36 punktów skupu na terenie działania LODR w Końskowoli.
- Monitorowanie cenowego rynku owoców i warzyw w sezonie skupowym - 25 punktów skupu.
- Zbieranie cotygodniowych informacji o cenach skupu zbóż z 10 skupów.
- Przekazywanie informacji rynkowych z 8 targowisk do Departamentu Polityki Rolnej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w systemie Krajowej Rolniczej Informacji Rynkowej (KRIR) zgodnie z „Ustawą o rolniczych badaniach rynkowych” – 52 tygodniowe raporty.

- Opracowywanie informacji cenowych i przekazywanie co tydzień do ARR, PISIPAR, Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, lokalnej prasy m.in. Dziennik Wschodni, Tygodnik Zamojski, Nowy Tydzień Chełmski, Super Tydzień Chełm, Słowo Podlasia, Kurier Lubelski, Echo katolickie, Kronika tygodnia, stacji radiowych : Radio Plus, Radio Lublin i Katolickie Radio Zamość oraz Telewizji Lublin – 52 tygodniowe raporty.
- Współpracę z Lubelską Giełdą Rolno-Ogrodniczą w zakresie pozyskiwania informacji o cenach produktów rolniczych.
- Umieszczanie informacji na tablicach informacyjnych w Powiatowych Zespołach Doradców, gminach oraz siedzibach Oddziałów.
- Umieszczanie informacji na stronie internetowej LODR w Końskowoli.
- Udzielanie informacji rynkowej wg potrzeb (Urząd Skarbowy, PZU, Starostwa, itp.).
- Przygotowanie wkładek informacyjnych i artykułów do gazety wydawanej przez LODR w Końskowoli.
- Aktualizowanie baz danych na temat cen produktów i środków do produkcji rolnej w programie NOTOWANIA.
- Tworzenie komputerowej bazy danych dotyczących informacji rynkowo-cenowej z terenu działania Oddziału Rejowiec w latach 1992-2007.
- Wykonanie graficznych analiz cen wybranych produktów w cyklu kwartalnym w oparciu o posiadaną bazę danych z terenu działania Oddziału Rejowiec (żywiec wieprzowy, żywiec wołowy, prosięta, zboża: pszenica, żyto i jęczmień, pszenicy i nawozy mineralne).
- Przekazywanie informacji rynkowych instytucjom uprawnionym do szacowania szkód.
- Doradztwo indywidualne.
- Szkolenia.

3. Współpraca i koordynacja działań z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowym Instytutem Badawczym

- w zakresie zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych - Polski FADN.

Cel główny: dostarczenie rzetelnych danych do IERiGŻ –PIB nt. sytuacji ekonomicznej reprezentatywnej próby gospodarstw.

Cele uzupełniające: podniesienie wiedzy rolników z zakresu ekonomiki i zarządzania gospodarstwem i doradców pomagających rolnikom prowadzenie ksiąg w gospodarstwach.

W ramach wdrażania PL FADN wykonano następujące działania :

- Zebrano i uporządkowano wg alfabetu ankiety uzupełniające dobór gospodarstw – 140 nowych gospodarstw.
- Dokonano klasyfikacji przeprowadzonych ankiet w programie dostarczonym przez IERiGŻ-PIB – 140 nowych gospodarstw.
- Nadano numery identyfikacyjne wytypowanym gospodarstwom do współpracy w ramach PL FADN –140 nowych gospodarstw.
- Wytypowano gospodarstwa wg określonej typologii i wielkości ekonomicznej wg podziału terytorialnego przedstawia się to następująco : Końskowola – 416 gospodarstwa, O/Grabanów – 252, O/Rejowiec – 228, O/Sitno – 224 gospodarstwa. W całym województwie rachunkowość w 2007 r. wdrażana będzie w 1120 gospodarstwach
- Sporządzono zestawienia gospodarstw wg określonej typologii i wielkości ekonomicznej.
- Przekazano do IERiGŻ-PIB opracowany dobór gospodarstw celem zatwierdzenia.

- Przekazano do IERiGŻ-PIB niezbędne dokumenty do podpisania umów na rozliczenie roku 2006 i wdrażanie rachunkowości w 2007 r.
- Przekazano rolnikom formularze ksiąg do gospodarstw współpracujących w ramach Polski FADN.
- Nadano numery identyfikacyjne nowym rachmistrzom.
- Zebrano oświadczenia od rolników o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych (1120 oświadczeń).
- Poukładano zebrane oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych w porządku alfabetycznym (1120 oświadczeń).
- Zebrano i poukładano według numerów oświadczenia rachmistrzów o dostarczeniu ksiąg do gospodarstw i uzupełnienia zapisów w księżce SAiZ w nowo pozyskanych do współpracy gospodarstwach (142 oświadczenia).
- Zebrano i sprawdzono poprawność „metryczek” nowo pozyskanych gospodarstw uczestniczących w PL FADN – 140 nowych metryczek- i przekazano do IERiGŻ-PIB.
- Przekazano wypełniony formularz ewidencji gospodarstw pozyskanych do systemu PL FADN stan na 31.12.2006 r. i 1.01.2007 r., do IERiGŻ-PIB.
- Przekazano do IERiGŻ-PIB formularz z numerami gospodarstw (NIG) które wypadły z badań oraz numerami gospodarstw pozyskanymi do badań.
- Zebrano od rachmistrzów ankiety o dochodach spoza gospodarstw w 2006 r. , poukładano je według numerów rachmistrzów i przekazano do IERiGŻ-PIB (1140 ankiet).
- Zebrano od rachmistrzów formularze z kalkulacjami produktów rolniczych dla roślin uprawianych metodą tradycyjną (94 kalkulacje) i ekologiczną (19 kalkulacje), wprowadzono je do programu, zagregowano i przekazano do IERiGŻ-PIB. W 2006 r. w celu sporządzenia kalkulacji rolniczych z gospodarstw w których prowadzone są książki pozyskiwano dane do sporządzenia kalkulacji rolniczych. Współpracowano z 113 gospodarstwami w tym z 19 gospodarstwami ekologicznymi. Kalkulacje rolnicze dla upraw tradycyjnych prowadzono dla pszenicy ozimej – 15, rzepak ozimy – 14, pszenżyto ozime – 22, żyto ozime -11, gryka – 6, krowy mleczne – 20, żywiec wołowy – 3, kury nioski – 2, brojlery kurze – 1.
- Dokonano doboru gospodarstw do kalkulacji rolniczych które będą prowadzone w 2007 r. i przekazano rachmistrzom formularze do prowadzenia zapisów.
- Przeprowadzono szkolenia rachmistrzów z archiwizacji baz danych na terenie Oddziału Końskowola – 3 szkolenia.
- Przeprowadzono szkolenie z obsługi programu komputerowego – 1 szkolenie na terenie Oddziału Końskowola.
- Przeprowadzono szkolenie dla nowych rachmistrzów z zasad prowadzenia ksiąg – 1 szkolenie na terenie Oddziału Końskowola.
- Przeprowadzono szkolenie dla rachmistrzów z zasad rozliczenia rachunkowości za 2006 r. i zasad prowadzenia rachunkowości w 2007 r. – 7 szkoleń na terenie całego województwa.
- Rozliczenie roku 2006 r. - sprawdzanie zapisów w programie komputerowym i raportów z gospodarstw. Pomoc rachmistrzom w dokonaniu zapisów.
- Eksport danych z 1140 do IERiGŻ-PIB.
- Na bieżąco uzupełniano dokumentację źródłową z zakresu rachunkowości w gospodarstwach rolnych.
- Sporządzano sprawozdanie dla IERiGŻ-PIB z wdrażania Polski FADN w 2006 r. i sprawozdanie z wizyt w gospodarstwach.
- Na bieżąco udzielanie doradztwa rachmistrzom nt. prowadzenia ksiąg, wprowadzania danych do komputera, testowania danych i interpretacji raportów.

- Udział w seminarium w Poświętym poświęconym „Organizacji zbierania danych Polski FADN w 2007” – 2 dni.
- Sprawdzenie ewidencji przebiegu pojazdów dla rachmistrzów dotyczących rozliczenia roku 2006 i 2007.
- Kontrola zapisów w książkach rachunkowych w 2007 r.
- Udział w Seminarium Agrokoszty i warsztatach szkoleniowych.
- Udział w szkoleniu wyjazdowym do Irlandii.
- Zebranie zakresu obowiązków rachmistrzów i poukładanie ich wg numerów rachmistrza.
- Doradztwo indywidualne.
- Szkolenia.
- Współpraca ze szkołami, uczelniami, instytucjami naukowymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi, związkami zawodowymi i społeczno zawodowymi organizacji rolników.
- Współpraca z mediami.

Pozostałe działania realizowane przez specjalistów ds. ekonomiki i rachunkowości

1. Wspieranie działań na rzecz rozwoju gospodarstw rolnych i wsi w kontekście wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej.

W celu wykorzystywania środków finansowych wspomagających rozwój gospodarstw i otoczenia rolnictwa pochodzących z pomocy UE realizowano następujące działania:

- Udzielano pomocy rolnikom przy wypełnianiu wniosków o płatność i wniosków o dofinansowanie z działań: Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego na lata 2004-2006 z PROW 2007-2013-działania – Modernizacja gospodarstw rolnych i Renty strukturalne.
- Sporządzono korekty wniosków o płatność oraz dla gospodarstw z działań SPO i PROW,
- Upowszechniano informację, udzielając instruktaży indywidualnych oraz przeprowadzając szkolenia na temat; PROW-2007-2013 r.
- Udzielano pomocy zainteresowanym rolnikom w sporządzaniu wniosków;
 - o dopłaty obszarowe - 6688,
 - renty strukturalne - 66,
 - inwestycje w gospodarstwach rolnych i modernizacja gospodarstw rolnych - 215,
 - wnioski o płatność-inwestycje w gospodarstwach rolnych – 119,
 - programy rolno-środowiskowe - 82,
 - pozostałe wnioski (rezygnacja z kwot mlecznych i cukrowych i inne) - 328.

2. Promocja i organizacja zespołowego działania w różnych formach prawnych a także działania na rzecz poprawy bhp w rolnictwie.

W 2007 r. w celu poprawy efektywności gospodarowania i polepszenia pozycji konkurencyjnej polskich producentów po przystąpieniu Polski do UE wspomagano procesy rozwojowe grup producentów poprzez:

- Upowszechnianie zasad wspólnego działania producentów rolnych.
- Bieżące kontaktowanie się z liderami grup producenckich i liderami grup inicjatywnych w celu wymiany informacji na temat aktualnych cen płodów rolnych na rynkach hurtowych oraz udzielanie pomocy prawnej w zakresie opracowania wzorów, projektów, statutów, regulaminów, umów i innych pism.

- Przeprowadzenie 20 szkoleń nt. Organizacji i funkcjonowania grup producentów rolnych, 4 szkolenia na temat: Kodeks cywilny, Zagrożenia przy pracy w rolnictwie,
- Powstała Grupa Producentów Zbóż i Roślin Oleistych - Sp. z o.o. w Zamościu – zarejestrowana w sierpniu w Urzędzie Marszałkowskim.

3. Popularyzacja różnych form rachunku ekonomicznego.

Najważniejszymi decyzjami, które podejmuje rolnik w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym są decyzje dotyczące wyboru kierunku produkcji, poziomu intensywności produkcji i skali produkcji. Jedną z podstaw podejmowania tych decyzji stanowią kalkulacje rolnicze.

W związku z tym z tego zakresu realizowano:

- Sporządzanie kalkulacji całkowitych kosztów produkcji rolniczej niezbędnych przy określaniu opłacalności produkcji rolniczej.
- Obliczanie kalkulacji niepełnych z uwzględnieniem nadwyżki bezpośredniej wykorzystywanych przy podejmowaniu decyzji produkcyjnych związanych z wyborem kierunku produkcji roślinnej i zwierzęcej, ustalaniu poziomu intensywności produkcji oraz poszukiwania optymalnej skali produkcji.
- Analizowanie kosztów produkcji roślinnej i zwierzęcej.
- Udzielanie porad i szkoleń nt. podatku VAT w rolnictwie.
- Na zlecenie UW w Lublinie dla potrzeb szacowania szkód w rolnictwie zaktualizowano lub opracowano dla 56 gatunków roślin uprawnych kalkulacje kosztów odtworzenia produkcji.
- Opracowano broszury: „Biuletyn ekonomiczny”, „Przykładowe kalkulacje kosztów produkcji rolniczej”, „Przykładowe kalkulacje kosztów produkcji ogrodniczych”, „Jednostkowe koszty eksploatacji ciągników i maszyn rolniczych”, „Analiza zmienności cen produktów rolniczych w latach 2002 – 2006”.

4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników.

W 2007 r. specjaliści ds. ekonomiki doskonalili głównie wiedzę poprzez samokształcenie i udział w szkoleniach:

1. Samokształcenie

- bieżącą lekturę czasopism i wydawnictw ekonomicznych związanych z problematyką rolnictwa, biuletynów publikowanych przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencję Rynku Rolnego, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Departament Informacji MRiRW, Krajowe Centrum Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Regionalne Centrum Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich.

2. Udział w szkoleniach:

- „Konferencja sadownicza” w Lublinie,
- „Rachunkowość rolna” w Grabanowie,
- „Prowadzenie rachunkowości rolnej w 2007 roku. Rozliczenie roku 2006” w Rejowcu, Grabanowie,
- „Organizacja FADN w woj. lubelskim w roku 2008” w Rejowcu, Grabanowie
- „Cross Compliance” w Rejowcu,
- „Cross Compliance” w Końskowoli,
- „PROW 2007-2013” w Rejowcu, Grabanowie,

- „Rachunkowość rolna i Agrokoszty” w Arłamowie,
- „Podatek VAT w rolnictwie” w Rejowcu, w Grabanowie,
- „Zasady udzielania kredytów preferencyjnych” w Końskowoli,
- „Lokalne organizacje społeczne fundamentem rozwoju obszarów wiejskich” w Radzynie Podl.,
- Seminarium wyjazdowe „Polagra 2007” w Poznaniu,
- Seminarium wyjazdowe „Agrotech” w Kielcach,
- Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku,
- Agro-Forum „Polityka rolna państwa w latach 2007-2013” AR w Lublinie,
- Konferencja „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” w Elizówce,

3. Specjaliści z Działów i Zespołów Ekonomiki Z E i R przeprowadzili szkolenia pozostałych pracowników z niżej wymienionych tematów:

- „Zasady udzielania kredytów preferencyjnych”,
- „Organizacja i funkcjonowanie grup producenckich”,
- „Organizacja, funkcjonowanie oraz wsparcie finansowe grup producenckich”,
- „Pozyskiwanie i wykorzystywanie informacji cenowo-rynkowych”,
- „Prowadzenie rachunkowości rolnej w 2007 roku. Rozliczenie roku 2006”,
- „Organizacja FADN w woj. lubelskim w roku 2008”,
- „Czynniki produkcji w rolnictwie i ich substytucja”,
- „Zarządzanie gospodarstwem rolnym i realizacja tematów doradczych”,
- „Proces tworzenia grup producentów rolnych”,
- „Dobór gospodarstw do współpracy FADN na 2008 rok”,
- „Wykorzystanie informacji cenowych do prowadzenia działalności produkcyjnej i polityki sprzedażowo zakupowej płodów rolnych i środków do produkcji”.

5. Zadania inne

- Współpraca ze SGH w zakresie wypełniania ankiet raz na kwartał w gospodarstwach rolnych nt. „Badanie koniunktury w rolnictwie oraz opracowania na podstawie tych ankiet” –Sytuacji w naszym regionie dotyczącej koniunktury w rolnictwie.
- Pracownicy działu, zespołów oraz specjaliści ds. ekonomiki PZD aktywnie uczestniczyli w przygotowaniu Dni Otwartych Drzwi w Grabanowie, Rejowcu i XXI Wystawy Zwierząt, Maszyn i Urządzeń Rolniczych oraz realizowali przydzielone zadania podczas tej Wystawy.
- W czasie Wystawy podsumowano Konkurs Agroliga 2007, Konkurs bezpieczne gospodarstwo rolne oraz przeprowadzono Olimpiadę Wiedzy Rolniczej w której uczestniczyło 26 rolników.
- Udział w Projekcie Zintegrowany System Doradztwa – Twinning Project Polska-Francja

I. *Działalność doradcza*

Tematy prac upowszechnieniowych:

Tematy zadań	Ilość gospodarstw objętych programem doradczym			
	Końskowola	Grabaków	Rejowiec	Sitno
1. Wykorzystanie przez producentów rolnych rachunku ekonomicznego w prowadzonym gospodarstwie rolnym.	6	2	21	15
42. Rachunkowość rolna jako podstawa zarządzania gospodarstwem rolnym.	10	9	1	21
3. Wdrożenie i prowadzenie zapisów księgowych pod potrzeby rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych..	12	11		1
4. Analiza procesów produkcyjnych w gospodarstwie rolnym i ocena jego możliwości inwestycyjnych w ramach pomocy państwa.	7	4	2	
5. Analiza procesów produkcyjnych w gospodarstwie rolnym i ocena jego możliwości inwestycyjnych w ramach funduszy strukturalnych UE na lata 2007-2013.	25	8	2	
6. Wspieranie organizowania się rolników w grupy/organizacje producentów oraz pomoc w przygotowaniu dokumentacji związanej z rejestracją i funkcjonowaniem grup producentów rolnych.		1		1
7. Wykorzystanie informacji cenowych do prowadzenia działalności produkcyjnej i polityki sprzedażowo-zakupowej płodów rolnych i środków do ich produkcji.		5	3	5
8. Poprawa dochodowości gospodarstwa rolnego poprzez rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej.		5		
9. Analiza przychodów oraz kosztów z działalności produkcyjnej i sprzedażowej gospodarstwa w oparciu o zastosowanie kalkulacji kosztów: - doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji zwierzęcej (m.in. w produkcji mleka, żywca wieprzowego i wołowego itp.) - doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji roślinnej (m.in. dla ziół, tytoniu, chmielu, plantacji nasiennych, pszczoł, szkółki roślin ozdobnych i owocowych, lnu, konopi, leszczyny itp.).	5	5	2	20
10. Edukacja prawno-ekonomiczna rolników: - wybrane elementy dotyczące kodeksu cywilnego (rodzaje umów, sposoby zawierania i ich skutki), - ustawa o organizacjach społeczno – zawodowych rolników i ubezpieczeniu społecznym rolników, prawo spółdzielcze, itp.				
11. Ekonomiczne aspekty działalności profilaktycznej ograniczającej wypadkowość w gospodarstwach rolnych.	1	1		4

DZIAŁ EKOLOGII I OCHRONY ŚRODOWISKA

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska LODR w Końskowoli prowadził prace upowszechnieniowe w zakresie produkcji żywności metodami ekologicznymi, kontynuacji pomocy rolnikom realizującym Krajowy Program Rolnośrodowiskowy oraz propagowaniu działań na rzecz ochrony środowiska, jak również wiedzy na temat PROW na lata 2007-2013.

Zadania działu realizowane były poprzez prace upowszechnieniowe zlokalizowane w gospodarstwach rolnych, szkolenia, kursy, wystawy, instruktaże indywidualne oraz pomoc w opracowywaniu niezbędnej dokumentacji do pozyskania środków finansowych w gospodarstwach rolnych.

Realizowano zadania upowszechnieniowe w 4 tematach. Doradztwo prowadzone było w gospodarstwach stosujących ekologiczne metody produkcji, jak również planujących zmianę produkcji z konwencjonalnego systemu produkcji na metody ekologiczne. Kolejny temat prac upowszechnieniowych zlokalizowany był w gospodarstwach realizujących Krajowy Program Rolnośrodowiskowy, dotyczył on dostosowania do wymogów Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej.

Temat czwarty dotyczył upowszechniania działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego gospodarstwa wiejskiego poprzez propagowanie i wdrażanie różnych rozwiązań inwestycyjnych np.: budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, płyt obornikowych i zbiorników na gnojówkę, sporządzania kompostów z odpadów organicznych, odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne, uprawy roślin energetycznych).

Ponadto, wśród mieszkańców obszarów wiejskich propagowano wiedzę w zakresie możliwości korzystania z różnych form wsparcia w ramach PROW 2007-2013, w szczególności funduszy przeznaczonych na realizację Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego oraz wsparcia gospodarstw położonych na obszarach Natury 2000 i ONW.

Działalność upowszechnieniowo-doradcza dostosowana była do priorytetów wynikających z założeń polityki regionalnej, programów rozwoju rolnictwa, oczekiwań rolników i polityki LODR w Końskowoli.

I. Działalność doradcza

Tematy prac upowszechnieniowych

EiOŚ / 1 Poprawa dochodowości gospodarstw rolnych poprzez zmianę systemu produkcji z konwencjonalnej na metody ekologiczne

EiOŚ / 2 Wzrost opłacalności produkcji żywności metodami ekologicznymi

EiOŚ / 3 Dostosowanie gospodarstw pod względem Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej

EiOŚ / 4 Poprawa stanu sanitarnego gospodarstwa wiejskiego

Praca doradców prowadzących prace upowszechnieniowe skupiała się na instruktażach w zakresie przestawiania gospodarstw z konwencjonalnych metod produkcji na ekologiczne. Służono pomocą przy wypełnianiu niezbędnej dokumentacji. Udzielano informacji w zakresie prawidłowego płodozmianu, technologii uprawy i rynków zbytu wyprodukowanych produktów jakości ekologicznej. Współpracowano z rolnikami w celu założenia ekologicznych grup producenckich oraz poszukiwania korzystniejszych rynków zbytu. Wykonano analizy w gospodarstwach pod względem stosowania Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej m.in. przechowywania i stosowania nawozów naturalnych i mineralnych, wypalania roślinności i słomy, postępowania ze ściekami i odpadami bytowymi. Wskazano niedociągnięcia oraz poinformowano o konsekwencjach nieprzestrzegania ZDPR. W ramach tematu czwartego zaproponowano budowę obiektów o odpowiednich parametrach, w przypadku budowy płyt obornikowych i zbiorników na gnojówkę dostosowaną do stanu pogłowania zwierząt gospodarskich, w przypadku budowy przydomowej oczyszczalni ścieków do liczby mieszkańców. Udzielano pomocy przy wypełnianiu dokumentacji zgłoszeniowej.

III. Działalność oświatowa / szkolenia, seminaria, kursy/

W ramach działalności oświatowej specjaliści ds. ekologii i ochrony środowiska zorganizowali 232 szkolenia w których uczestniczyło 5455 osób. Z zakresu rolnictwa ekologicznego przeprowadzono 45 szkoleń, z ochrony środowiska 65, a z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - 122 szkolenia. Zorganizowano 10 szkoleń wyjazdowych w których uczestniczyło 364 rolników. W 2007 roku 148 rolników uczestniczyło w dwudniowych kursach: „Podstawy rolnictwa ekologicznego”, 251 rolników ukończyło kurs chemizacyjny, a 32 osoby ukończyły kurs Integrowanej Produkcji Owoców.

Tematy szkoleń	Forma
Przystawianie gospodarstw konwencjonalnych na metody ekologiczne. Zasady produkcji żywności metodami ekologicznymi. Przepisy prawne rolnictwa ekologicznego Uprawa warzyw w gospodarstwach ekologicznych. Prowadzenie ekologicznych plantacji roślin jagodowych. Dobór odmian roślin sadowniczych do produkcji ekologicznej. Uprawa roślin motylkowatych na paszę, na nasiona i w poplonach. Program rolnośrodowiskowy i płatności rolnośrodowiskowe 2007- 2013. Zwykła Dobra Praktyka Rolnicza. Poprawa stanu sanitarnego gospodarstw wiejskich. (przydomowe oczyszczalnie ścieków) Odnawialne źródła energii. Zobowiązania wynikające z prowadzenia działalności rolniczej na obszarze Natura 2000 Fundusze Unijne na lata 2007-2013	szkolenie

IV. Działalność informacyjna, upowszechnieniowa i promocyjno-reklamowa
/brozury, ulotki, artykuły, wystawy, konkursy/

Lp.	Opis zadania
1.	Zasady ekologicznego prowadzenia upraw i chowu zwierząt - broszura.
2.	Azbest szkodzi czas na zmiany - broszura
3.	Alternatywne źródła energii - broszura.
4.	Możliwości wykorzystania biomasy - broszura
5.	Rolnictwo ekologiczne – ulotka
6.	Biologiczne preparaty stosowane w rolnictwie ekologicznym sporządzane w gospodarstwie – ulotka
7.	Zwalczanie pędraków w rolnictwie ekologicznym – ulotka
8.	Zasady realizacji programu rolnośrodowiskowego i wywiązywania się z wymogów poszczególnych pakietów - ulotka
9.	Aktualności Rolnicze – opracowano 35 artykułów

10.	Wystawy: – Targi Żywności Ekologicznej – Ekofestyn, - Dzień Otwartych Drzwi - Dożynki wojewódzkie, diecezjalne, powiatowe, gminne - Ekofestiwal - Święto Wiosny i Jesieni w Kazimierzu Dolnym
-----	---

V. Usługi zewnętrzne / odpłatne / wynikające z ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

Opis zadania	Ilość planowanych usług	Wykonanie
<i>Usługi doradcze :</i>		
* sporządzanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych	557	200
* wypełnianie wniosków	6422	11832
Dopłaty bezpośrednie		7782
Renty strukturalne		44
Inwestycje w gospodarstwach - dofinansowanie		147
Inwestycje w gospodarstwach - płatność		323
Programy rolnośrodowiskowi - realizacja		3635
Różnicowanie - płatność		8
* inne / wymienić /		375
Prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej	72	74

VI. Podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej LODR :

a) szkolenia, seminaria, konferencje prowadzone dla specjalistów LODR

Temat-zadanie	Forma	Okres realizacji	Nazwisko i imię prowadzącego
1.Produkcja żywności metodami ekologicznymi.	szkolenia	III kwartał	Dębska Próchniak Jadwiga
2.Rozpoznanie siedlisk przyrodniczych 3.	szkolenie	II kwartał	

Program rolnośrodowiskowy – nowelizacja rozporządzenia	szkolenie	I kwartał	Krzywiec Dariusz Reniuszek Bożena
5. Program komputerowy Plano RS	szkolenie	IV kwartał	Czesław Pietruch
6. Poprawa stanu sanitarnego gospodarstwa wiejskiego (przydomowe oczyszczalnie ścieków, płyty obornikowe, odnawialne źródła energii itp.)	szkolenie	I-IV kwartał	Kiedrowski Bogusław
7. Uprawy sadownicze prowadzone ekologicznie	szkolenie	IV kwartał	Marta Chabora
8. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	szkolenie	IV kwartał	Stanisław Piróg
9. Możliwość uzyskania wsparcia finansowego dla gospodarstw rolnych poprzez realizację programu rolnośrodowiskowego w latach 2007-2013	szkolenie	IV kwartał	Teresa Chmiel

VII. Podnoszenie własnych kwalifikacji zawodowych

Temat kształcenia	Organizator kształcenia	Forma kształcenia	Okres realizacji
1. Minimalne wymagania dla gospodarstwa rolnego dotyczące wzajemnej zgodności w systemie jednolitej płatności (cross compliance).	CDR Brwinów O/Radom	Kurs	I-IV kwartał
2. PROW 2007-2013.	LODR	Szkolenie	IIIiIV kwartał
3. Rozpoznawanie siedlisk przyrodniczych.	CDR Brwinów	kurs	II kwartał
4. Kurs e-learningowy.	CDR Brwinów	Szkolenie	II kwartał
5. Promocja i informacja o działaniu Osi 2 – programie rolnośrodowiskowym w ramach PROW 2007-2013	CDR Brwinów	Szkolenie	IV kwartał
6. Preparaty biodynamiczne	CDR Brwinów O/Radom	Szkolenie	III kwartał
7. Odmiany i podkładki roślin sadowniczych do upraw ekologicznych	ISiK Skierniewice	Szkolenie	IV kwartał

VIII .Działania administracyjne na rzecz organów nadzoru lub podmiotów współpracujących

- a) Współpraca z ARiMR poprzez udzielanie informacji oraz pomocy zainteresowanym rolnikom w kompletowaniu dokumentów oraz sporządzaniu planów dotyczących wykorzystania funduszy UE .
- b) Współpraca z Parkami Krajobrazowymi i Lubelskim Towarzystwem Ornitologicznym w zakresie zgodności planów działalności rolnośrodowiskowej z planem ochrony dotyczącym obszaru chronionego
- c) Współpraca z WIJHARS oraz wybranymi jednostkami certyfikującymi w zakresie udzielania informacji oraz pomocy w przygotowaniu niezbędnych dokumentów rolnikom, którzy przedstawiają swoje gospodarstwa na metody ekologiczne
- d) Współpraca z okręgową Stacją Chemiczno- Rolniczą w zakresie udzielania instruktażu dotyczącego pobierania próbek glebowych oraz ich analiz
- e) Współpraca z administracją rządową i samorządową, Lubelską Izbą Rolniczą w zakresie realizacji polityki państwa dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich

oraz

- Monitorowanie stanu rolnictwa ekologicznego na terenie działania LODR Końskowola.
- Prowadzenie bazy danych o gospodarstwach zajmujących się produkcją metodami ekologicznymi oraz realizującymi pakiety programu rolnośrodowiskowego.
- Tworzenie bazy danych o programach ochrony środowiska, programach rolnośrodowiskowych, funduszach przeznaczonych na ich realizację.
- Propagowanie rozwiązań inwestycyjnych na rzecz ochrony środowiska (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, płyt gnojowych i zbiorników na gnojówkę) oraz wykorzystania alternatywnych źródeł energii (rośliny energetyczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła).
- Współpraca z instytucjami, placówkami naukowymi, wyższymi uczelniami szkołami, zakładami przetwórczymi w zakresie zagadnień związanych z ekologią i ochroną środowiska.

Zestawienie form szkoleniowych zrealizowanych w 2007 roku w
Dziale Ekologii i Ochrony Środowiska

Lp.	Metody doradcze	ZAKŁAD / ODDZIAŁ																	Raem										
		Janów Lubelski	Kraśnik	Lubartów	Lublin I	Filia w Bychawie	Łęczna	Opole Lubelskie	Puławy	Ryki	Świdnik	Biała Podlaska	Wisznice	Luków	Parczew	Radzyn Podlaski	Chełm	Krasnystaw		Modawa	Biłgoraj	Hrubieszów	Tomaszów	Zamość	Dział/Zespół				
1	Szkolenia stacjonarne w tym : uczestników ekologia liczba uczestników ochrona środowiska liczba uczestników PROW liczba uczestników	9 12 505 0 1 25 3 3 95 6 9 410	9 10 286 0 1 4 4 134 5 5 127	8 12 410 2 2 52 2 3 100 4 7 258	22 10 184 10 2 27 10 1 27 2 7 130	6 7 147 0 1 12 2 65 4 4 70	6 0 198 0 2 69 1 2 54 20 3 75	3 4 93 0 0 27 3 4 93	8 10 248 2 0 111 0 4 5 110	8 4 118 0 2 4 2 59	6 6 109 55 121 16 10 14	2 3 178 178 121 0 2 48	6 7 255 183 0 16 20 81	20 20 255 183 2 10 8 24	6 7 7 3 2 3 27	9 10 292 178 292 2 7 8 47	7 10 0 0 2 0 7 6	13 14 319 319 311 311 52 3 4 21	9 16 339 339 3 3 21	11 14 273 273 0 3 51	10 15 149 149 0 2 26	6 5 1061 1061 1 3 99	46 44 1061 1061 0 17 0 374	267 247 5834 41 45 1024 90 65 1476 136 137 3334					
2	Szkolenia wyjazdowe liczba uczestników	1	2	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	10		
3	Zadania upowszechnieni EIOŚ / 1 EIOŚ / 2 EIOŚ / 3 EIOŚ / 4	39 22 22 3 3 5 5 14 14	69 20 20 0 0 0 0 14 14	90 20 20 5 5 20 20 10 10		50 20 20 4 4 0 0	20 10 10 2 2 11 11	10 20 20 2 2 6 6	20 20 20 3 3 2 2	20 20 20 1 1 5 5	20 20 20 1 1 5 5	20 20 20 6 6 14 14	12 12 12 0 0 8 8	20 20 20 5 5 2 2	20 20 20 8 8 2 2	20 20 20 2 2 8 8	20 10 10 2 2 3 3	30 30 30 0 0 9 9	30 30 30 5 5 15 15	30 30 30 0 0 6 6	10 10 10 10 10 10 10	20 10 10 2 2 2 2	62 57 20 15 9 28 14 8 9 41	498 467 83 65 92 84 280 277 43 41					
4	Artykuły Broszury/ulotki	1 0 0	2 1 0	2 1 4	2 0 0	2 0 0	2 0 0	2 0 0	2 0 0	2 0 0	2 0 0	2 2 2	2 2 2	2 0 0	2 0 0	2 0 0	2 0 0	2 1 1	3 3 3	3 5 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	8 73 35 8 8 8
5	Lustracje zadań Instruktaż indywidualny	11 660 1342	10 360 404	10 260 352	10 390 491	10 250 281	6 140 8	10 245 780	6 180 242	10 390 742	10 160 175	15 80 96	1 200 1080	10 500 882	10 420 951	6 55 68	10 130 211	10 100 261	15 750 762	15 210 875	15 415 1048	15 230 960	15 140 494	10 256 1302	30 876 1302	255 7141 19807			
7	Wystawy * Kursy: liczba uczestników chemizacyjne	0 0 1	1 1 1	1 5 1	1 1 1	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	2 2 0	0 0 0	0 2 2	0 0 0	0 0 0	3 3 3	0 0 1	0 0 1	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	6 3 14 431 9

8	liczba uczestników	37	40														24	39				251			
	kombajnistów	W																				0			
	liczba uczestników ekologicznych	W	1														1					4			
9	inne uczestników	W	24														36					88	148		
	liczba uczestników	W															1					1			
	liczba uczestników																								
	liczba uczestników																								
		P	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Konkursy	W																							
	Gospodarstwa ekologiczne w tym	P	14	0	3	27	4	8	0	2	5	15	29	7	5	28	26	34	77	103	1	44	40	656	
10		W	16		0	9	21	0	2	5	16	29	7	5	24	26	43	34	41	81	5	23	14	691	
		P	7	0	0	12	4	4	0	0	2	12	6	2	0	16	11	11	12	70	0	21	30	44	
	z certyfikatem	W	9	0	6	15	0	0	2	2	13	3	2		16	11	14	11	25	61	4	13	12	339	
	produkcję / I i II rok	P	7	0	3	15	0	4	0	2	3	3	23	5	5	12	15	12	23	65	33	1	23	10	
	/	W	7	0	3	6	0	0	2	3	3	3	26	5	8	15	29	23	16	20	1	10	2	352	
	rolnośrodowiskowe	P	663	290	17	250	0	2	0	8	15	211	167	240	156	396	180	330	312	485	140	294	117	110	1098
		W	521	350	0	96	307	0	8	15	194	167	240	156	396	180	330	44	240	127	206	166	105	1028	4876
	Usługi doradcze w tym:	P	890	375	540	366	210	146	265	30	517	372	182	325	109	84	223	435	962	258	272	477	250	250	9340
	planu	W	984	487	535	634	481	43	430	212	555	421	474	362	383	624	378	482	173	522	715	665	756	207	1962
	przedsiębiorczego biznesplanu	P	11	5	300	10	0	22	25	0	65	0	2	5	9	15	1	0	3	6	2	65	6	0	557
	wnioski:	W	12	12	4	25	3	0	1	9	29	24	4	16	29	24	4	1	1	5	15	15	10	25	200
	doplaty bezpośrednie	P	450	350	240	350	200	124	240	30	250	122	180	100	70	200	230	180	300	270	412	244	250	1310	6422
	renty strukturalne	W	787	455	531	609	461	43	418	209	546	421	459	340	349	576	374	477	172	486	639	649	706	207	1922
ulawienie startu młodym rolnikom	W																							11835	
11	inwestycje w gosp. - dofinansowanie	W	9	2	1	11	1	20	7	7	7	1	10	10	17	3	2	2	9	10	4	21	147		
	inwestycje w gospod. - płatność	W	1	275				6				2	3	5	8				1	10	1	3	323		
	programy rolniczośrodowiskowe	W																					0		
	programy dofinansowania	W																							
	rolnośrodowiskowe	W	129	205	129	167	43	128	22	153	54	112	32	49	221	110	220	45	265	217	210	189	88	3635	
	we- realizacja różnicowanie - dofinansowanie	W																							
	różnicowanie - płatność	W	1																		1		6	8	
	inne usługi	P	170	20	0			6	3			11	2		15				30	71	1	40	6	375	
	książki FADN	P	15	0	0	6	10	0	0	2	0	0	4	5	8	4	5	0	6	0	0	0	0	7	72
	W	15		0	17	5						4	5	9	0	5		5				9	74		

* z zakresu dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, żywności ekologicznej i tradycyjnej

DZIAŁ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I AKTYWIZACJI WSI

W 2007 roku działalność Działu Gospodarstwa Wiejskiego i Agroturystyki, od lipca 2007r. Działu Przedsiębiorczości i Aktywizacji Wsi (zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym LODR w Końskowoli oraz Planem działalności LODR na 2007 rok) związana była z realizacją zadań statutowych: wspierania turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki; aktywizacji środowisk lokalnych: współpraca z organizacjami pozarządowymi, samorządami, szkołami, rozwijanie inicjatyw i zainteresowań dzieci i młodzieży; zachowanie dziedzictwa kulturowego, promocji produktów regionalnych i tradycyjnych; poprawa jakości życia mieszkańców wsi poprzez promowanie zdrowego stylu życia, estetyzację wsi i zagrody wiejskiej oraz wspierania pozarolniczych form aktywności gospodarczej rolników i ich rodzin.

Zadania realizowane były przez doradców terenowych ds. przedsiębiorczości i aktywizacji wsi w Powiatowych Zespołach Doradców oraz specjalistów Działu PiAW w LODR (4 etaty: ds. przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców wsi, agroturystyki i turystyki wiejskiej, żywienia i produktu regionalnego) i specjalistów w Zespołach PiAW w Oddziałach (po 3 etaty: tj. ds. przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców wsi oraz gospodarstwa wiejskiego i agroturystyki).

I. Działalność doradcza

Związana z realizacją zadań doradczo-upowszechnieniowych realizowana była przez doradców ds. przedsiębiorczości i aktywizacji wsi w PZD oraz specjalistów Działu PiAW i Zespołów PiAW w Oddziałach w Grabanowie, Rejewcu i Sitnie. Zadania te realizowano w 447 punktach:

GWiA/1 Poprawa dochodowości gospodarstw, pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodów

GWiA/2 Tworzenie i poprawa bazy turystycznej

GWiA/3 Poprawa atrakcyjności oferty turystycznej poprzez tworzenie produktu turystycznego

GWi /4 Aktywizacja społeczna mieszkańców wsi:

- *współpraca z organizacjami pozarządowymi i samorządami*
- *praca z dziećmi i młodzieżą*

GWiA/5 Poprawa jakości życia mieszkańców wsi:

- *estetyzacja wsi i zagrody wiejskiej*
- *promowanie zdrowego stylu życia*

GWiA/6 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego, w tym produkty regionalne i tradycyjne

- Doradztwo indywidualne w gospodarstwach rolników oraz w biurze w zakresie wspierania różnych form pozyskiwania dodatkowych dochodów; sporządzanie wniosków o płatność gł. z zakresu działania: *Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów;* w tym dot. działalności agroturystycznej oraz obiektów turystyki wiejskiej (doradztwo w 141

gospodarstwach agroturystycznych); informacja nt. możliwości korzystania z funduszy PROW 2007-2013 (udzielono 13377 instruktaży).

- Nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, ośrodkami naukowo-badawczymi, samorządami lokalnymi w tym:

Współpraca z fundacją 4H w zakresie prowadzenia 22 klubów 4H działających w szkołach, świetlicach, bibliotekach wiejskich. W dwudziestu klubach prowadzony jest nadzór merytoryczny, zaś dwa kluby prowadzone były przez doradcę.

- Specjaliści i doradcy PiAW nawiązali i współpracowali z 91 organizacjami pozarządowymi.

- Współpraca z Lubelskim Stowarzyszeniem Kultury „Pro Kultura” – uczestnictwo w Projekcie *Klaster Kultury Lubelszczyzny – wzmocnienie potencjału społeczno-gospodarczego środowisk kulturotwórczych i turystycznych Regionu*.

- Udział w pracach aktywizacji subregionu dorzecza rzeki Giełczwi – nawiązanie współpracy organizacji pozarządowych, ośrodków naukowo-badawczych, samorządów lokalnych, sektora prywatnego i publicznego oraz innych instytucji działających na rzecz subregionu obejmującego obszar dorzecza rzeki Giełczwi.

- Udział w projekcie „Turystyka wspólna sprawa” i „Smaki pogranicza”.

- Udział w komisjach na lokalnych konkursach np. na potrawy lokalne, wyrobów artystycznych, współpraca z KGW, stowarzyszeniami agroturystycznymi, konkurs na najlepszą potrawę regionalną na imprezie "Smaki pogranicza".

- Opracowanie karty zgłoszenia do VIII edycji konkursu "Sposób na sukces".

II. Działalność oświatowa / szkolenia, seminaria, kursy/

Lp.	Temat	Forma/uczestnicy	Miejsce i okres realizacji
1.	Tradycje kultury a rozwój obszarów wiejskich - Klaster Kultury Lubelszczyzny	Konferencja 1/140	Lublin 30.III.2007
2.	Agroturystyka – warunki i zasady prowadzenia działalności agroturystycznej	Kurs 20/534	Województwo lubelskie I-XII
3.	Profilaktyka zdrowotna	Kurs 1/15	Kodeń I kwartał
4.	Rozwój agroturystyki na terenach wiejskich	Szkolenie 22/401	Województwo lubelskie I-XII
5.	Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości - podejmowania działalności pozarolniczej	Szkolenie 29/473	Województwo lubelskie I-XII
6.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego, w tym produkty regionalne i tradycyjne; promocja zdrowego stylu życia	Szkolenie 30/622	Województwo lubelskie I-XII
7.	Estetyzacja miejscowości i posesji wiejskiej	Szkolenie 23/421	Województwo lubelskie I-XII
8.	Aktywizacja społeczności wiejskiej, w tym program Leader	Szkolenie 18/270	Województwo lubelskie I-XII
9.	Możliwości pozyskiwania środków finansowych z funduszy PROW 2007-2013	Szkolenie 104/2926	Województwo lubelskie I-XII

W 2007 roku, na terenie województwa lubelskiego, *specjaliści Działu PiAW i Zespołów PiAW w Oddziałach LODR w Grabanowie, Rejowcu i Sitnie oraz doradcy Powiatowych Zespołów Doradców ds. Przedsiębiorczości i Aktywizacji Wsi* przeprowadzili 246 szkoleń stacjonarnych dla 5467 uczestników oraz 21 szkoleń wyjazdowych, w których uczestniczyło 746 osób.

III. Działalność informacyjna, upowszechnieniowa i promocyjno-reklamowa / broszury, ulotki, artykuły, wystawy, konkursy /

Lp.	Opis zadania	Okres realizacji
1.	<i>Kwatera turystyczna na wsi – broszura, Bożena Warda, Małgorzata Kozieł, Małgorzata Piróg</i>	IV kwartał
2.	<i>Ekotrasa, ścieżka dydaktyczna promująca ochronę środowiska w LODR w Końskowoli – publikacja, Barbara Ścibior, Bogusław Kiedrowski, Jadwiga Dębska Próchniak, Bożena Reniuszek, Wojciech Rysak, Zdzisław Partyka</i>	IV kwartał
4.	<i>Artykuły do Lubelskich Aktualności Rolniczych i innych 84 artykuły</i>	I-XII
5.	<i>Estetyczna wieś i zagroda – 22 konkursy lokalne</i>	I-XII
6.	<i>Zielone lato – 5 konkursów lokalnych (agro-eko-turystyczne)</i>	I-XII
7.	<i>Dziedzictwo kulinarne – konkurs (12)</i>	I-XII
8.	Wystawy, festyny na imprezach organizowanych przez LODR i inne instytucje: DOD w Końskowoli, Grabanowie, Rejowcu, Sitnie; Jarmark wielkanocny w Lublinie; Święto wiosny, Święto jesieni w Kazimierzu Dolnym; Dożynki wojewódzkie, powiatowe, gminne; Festyny lokalne np. Święto róży, Święto kaszy, Maliniaki, Chmielaki,	I-XII
9.	Opracowanie strony internetowej LODR w zakresie działalności PiAW	I-XII

IV. Usługi zewnętrzne / odpłatne / wynikające z ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

Opis zadania	Liczba/ ilość uczestników	Okres realizacji
Prowadzenie kursów kwalifikacyjnych: Chemizacyjne Inne:	12/408 2/52	
Usługi doradcze :		
* sporządzanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych	161	I-XII
* wypełnianie wniosków	12632	I-XII
* inne	534	
Prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej	131	I-XII

V. Podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej LODR:

Szkolenia, seminaria, konferencje prowadzone dla specjalistów LODR

Temat-zadanie	Forma	Organizator / prowadzący
„Przepisy prawne a turystyka wiejska”	Kurs e-learningowy	CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie
„Rozwój obszarów wiejskich podejściem LEADER”	Seminarium internetowe	CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie,
„Grosz do grosza”	Kurs e-learningowy	Portal NBP
„Ekonomia wokół nas” i „Podstawy przedsiębiorczości”	Kurs e-learningowy	Portal NBP
„PROW 2007-2013- polski wkład w odpowiedź UE na problemy globalizacji”	Szkolenie internetowe	CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie,
„ Możliwości finansowania zadań z zakresu kultury i dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich”	Szkolenia	Piotr Duma Klaster Kultury Lubelszczyzny
Rozwój agroturystyki na terenach wiejskich – podejmowanie dodatkowej działalności, w tym kategoryzacja wiejskiej bazy noclegowej	Szkolenia Szkolenie wyjazdowe	Bożena Warda Piróg Małgorzata Kozieł Małgorzata
„Rola integracji społecznej w rozwoju obszarów wiejskich”	szkolenie	Konsultanci regionalni Programu Integracji Społecznej w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich
„Prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej na terenach wiejskich” „Formy przedsiębiorczości na terenach wiejskich w Niemczech i Francji”	szkolenia	Dudzić Konrad
Aktywizacja społeczności wiejskiej LGD Hrubieszów	Szkolenie wyjazdowe	Maria Psujek
Wybrane działania PROW 2007-2013 – warunki realizacji	szkolenie	Marcin Sulej Nowosadzka Helena
„Produkty regionalne i tradycyjne”, Wypełnianie wniosków o wpis na Listę Produktów tradycyjnych	Szkolenia warsztaty	Zofia Gorgol Bożena Warda Małgorzata Piróg
„Zasady kredytowania preferencyjnego”, „Podstawy sporządzania biznesplanów”	szkolenia	Krystyna Kędzińska BGŻ Stefan Sanecki Krystyna Laskowska
„Inwestycje w gospodarstwach rolnych”	szkolenie	ARiMR Elizówka,
Podatek VAT	Szkolenie	Izba Skarbowa w Lublinie
Ubezpieczenia majątkowe w rolnictwie	Szkolenie	PZU

Uczestnictwo specjalistów i doradców PiAW w konferencjach i seminariach:

- XII Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne „Turystyka wiejska a edukacja – różne poziomy, różne wymiary” Boszkowo, CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie.
- Warsztaty szkoleniowe ”Podejście LEADER w rozwoju obszarów wiejskich” Kraków, CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie.
- Seminarium „Doradca rolny przygotowany do wsparcia LGD” Kraków, CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie.
- Seminarium wyjazdowe „Praktyczna realizacja rozporządzeń UE dotyczących produktów regionalnych i tradycyjnych na przykładzie Toskanii” wyjazd do Włoch.
- Krajowe seminarium dla doradców zajmujących się tematyką produktów regionalnych i tradycyjnych „ Marketing produktów regionalnych i tradycyjnych” CDR w Brwinowie Oddział w Radomiu.
- Wyjazd służbowy do Hiszpanii, Francji i Niemiec.
- Wystawa maszyn i urządzeń rolniczych AGROSHOW 2007 w Bednarach k/Poznania.
- Konferencja "Program Operacyjny Kapitał Ludzki szansą dla Lubelszczyzny" w Lublinie.
- Konferencja "Wyzwania przed obszarami wiejskimi i rolnictwem w perspektywie lat 2014-2020" w Warszawie.
- Konferencja "Turystyka w rozwoju obszarów wiejskich" Warszawa, SGGW.
- Konferencja „Rynek tradycyjnej żywności o uznanej jakości” Ożarów Mazowiecki, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Fundacja Fundusz Współpracy, Program Agro-Smak2.
- Konferencja "Klaster Lubelszczyzny-podsumowanie realizacji projektu" Lublin.

Uczestnictwo specjalistów i doradców PiAW w realizacji projektów realizowanych przez Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich LODR w Końskowoli.

VI. Działania administracyjne na rzecz organów nadzoru lub podmiotów współpracujących

- Realizacja zadań wynikających z polityki rozwoju obszarów wiejskich, związanych z aktywizacją społeczną i zawodową mieszkańców wsi.
- Pomoc studentom w pozyskiwaniu materiałów do prac, śledzenie i przekazywanie informacji o grantach i konkursach dla sektora III krajowych i regionalnych.
- Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, szkołami, instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań statutowych.

PEŁNOMOCNIK DS. ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ I OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH

W 2007 roku został opracowany i wdrożony w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli system zarządzania jakością wg normy PN-EN ISO 9001: 2001. Certyfikacją systemu objęte zostały działania na rzecz edukacji i promocji na rzecz doradztwa rolniczego oraz gromadzenia danych i wykonywania analiz w odniesieniu do rozwoju polskiego rolnictwa.

Przyjęty system zarządzania jakością opisuje najważniejsze procesy realizowane przez działy. Są one związane m.in. z edukacją i promocją wiedzy na rzecz doradztwa rolniczego, współpracą z instytucjami zewnętrznymi i grupami producenckimi, prowadzeniem baz danych, zbieraniem i wykorzystywaniem danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, przeprowadzaniem analiz, przeprowadzaniem kontroli realizowanych projektów, prowadzeniem gospodarki finansami, organizacją zamówień publicznych.

Działający system podlega stałemu doskonaleniu. W tym celu dokonuje się oceny skuteczności i terminowości realizowanych działań, zasadności podejmowanych decyzji, stopnia realizacji budżetu, czy też realizacji przyjętych planów pracy. Priorytety rozwoju systemu zarządzania jakością zakładają przede wszystkim stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników w celu zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego świadczonych przez LODR usług.

Podstawowe elementy i działania związane z zarządzaniem jakością w Ośrodku zostały opisane w Księdze Jakości. Zgodnie z wymaganiami normy ISO odnośnie dokumentacji systemu zarządzania jakością opracowana została i wprowadzona Polityka Jakości LODR, Cele Jakości na II półroczu 2007 r. i I 2008 r., procedury i instrukcje systemowe oraz pozostałe dokumenty niezbędne do prawidłowego funkcjonowania systemu w LODR.

Na potrzeby systemu zarządzania jakością stworzona została wewnętrzna strona internetowa dla pracowników LODR, która umożliwi dostęp do dokumentacji systemowej.

W dniach 05-19.10.2007 roku przeprowadzono 9 auditów wewnętrznych, które pozwoliły ocenić w jakim stopniu wdrożony system spełnia wymagania normy ISO. Audyty wewnętrzne przeprowadzono zgodnie z planem auditów na 2007 rok oraz procedurą dotyczącą prowadzenia auditów. 27 auditorów wewnętrznych zostało wcześniej przeszkolonych i otrzymało zaświadczenie potwierdzające nabyte umiejętności.

Podczas przeglądu systemu zarządzania jakością dokonanego w dniu 15.11.2007 roku stwierdzono, że najwyższe kierownictwo ustaliło główne cele i nadało kierunki działania, stworzone i utrzymywane jest wewnętrzne środowisko, w którym pracownicy angażują się w realizację zamierzeń. Określone zostały potrzeby i oczekiwania klientów, efektywnie wykorzystywane są zasoby (m.in. personalne, rzeczowe, organizacyjne, finansowe, gospodarcze, technologiczne) dla pozyskania satysfakcji klienta. Polityka Jakości jest realizowana poprzez prowadzone usługi doradcze. Prowadzona jest stała współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa. Doradcy stale podnoszą swoje kwalifikacje. Praca doradców oparta jest na przepisach prawa i zgodna z normą PN-EN 9001:2001. Ustanowione cele jakości są realizowane.

W dniach 10-11.12.2007 roku odbył się, zarówno w Końskowoli, jak i w oddziałach, audit certyfikujący na zgodność z normą ISO przeprowadzony przez firmę TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o., który zakończył się oceną pozytywną, równoznaczną z decyzją o nadaniu certyfikatu. Przyznanie certyfikatu systemowi zarządzania jakością jest potwierdzeniem, że LODR właściwie realizuje zadania i wykonuje usługi z zakresu doradztwa rolniczego.